

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

DULUTH, MINN., Thursday, February 6, 1913. — Četrtek, 6. februarja 1913.

Volume II. — Letnik II.

Največji slovenski dvotednik
v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in
the United States of America.

Nasla naloge:
Probuja in napredek naroda!
Nas namen:
V ednosti in slogi do cilja!

No. 100. — št. 100.

POBLJENA STAVKA JEKLARJEV

Stavka jeklarjev se bliža h koncu. — 7000 premo-garjev se vrnilo na delo.

POLOŽAJ V W. VIRGINIJI.

Pittsburg, Pa., 3. febr. Izmed mnogih brojece množice stav-karjev v Virginiji, ki so se po-vrnili na delo, se je povrnilo danes zjutri 2000 jeklarjev, ki so se po-vrnili na delo. Sprva se je branilo, da se ne vrnejo na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha. Stavkarji so se vrnili na delo, vendar se je na udali končni usodi, da se vrnejo na delo, da so ostale vse zahtevane točke brez uspeha.

Slika vzorne newyorške policije.

New York, 3. febr. Kako vestno posluje newyorška policija, poka-zalo se je danes v pravi luči na podlagi izjave bivšega stražnika Evgen Foxa. Oblasti so prišle na-mreč na sled, da je bil Fox v zvezi z znano "graftarsko" družbo, ki je prejela od lastnikov gostiln, hotelov in zloglasnih hiš razne podkupnine. To krivdo je pripo-znal Fox sam v uradu tuk. okraj-nega pravdnika Whitmana.

Whitmanu uročil je zapriseže-no izjavo, da je tekem zadnjih 5 let nabral na ta način približno \$75,000; eno desetino tega zneska pridržal si je sam za trud, ostali denar se je pa razdelil med razne policijske načelnike ter druge uradnike, da so prikrivali stvar in molčali. Ponajveč se je ta Jude-žev denar razdelil med policijske načelnike raznih okrajev v gor-njem delu mesta. Zaeno je objavil tudi Fox vsa imena prizadetih vestnih članov newyorške po-licijskega oddelka. Izjavil je da-lje, da lahko tudi dokaze svojo trditve s pričami. Vsi tedaj se pričakuje še dosti lepih slik tako vzorne naše mestne policije.

Proti novi naselniški predlogi.

Washington, 6. febr. Danes je sprejel predsednik Taft v svoji pisarni razne protestne delegacije o nameravani naselniški predlogi. Z velikim zanimanjem je prečital uradno pismo pritožbo nemške, nizozemske, avstrijske, francoske, angleške in ruske vlade, ki se vse ne strinjajo s tako poostrenim no-vim naselniškim zakonom. Med raznimi delegacijami bili so po-sebno v obilnem številu zastopa-ni judje.

V prilogi inozemcev je govorila tudi znana zveza inozemskih častnikov, ki so se predsedniku predstavili v New Yorku. Zatrjevali so, da pred-slednik, da bi trpela v tem slu-čaju največ ameriška industrija, ker bi se branilo delavcem iz ino-zemskih inozemcem vstop v Ze-dinjene države vsled te jako po-ostrene postavbe. Najbolj pomen-ljiva je pa bila pritožba poslanca Curleya iz Mass; ta poslanec je uročil namreč predsedniku pisme-ni protest z 500.000 podpisanih ameriških državljanov, ki so ena-ko proti nameravani naselniški predlogi.

Predsednik se je izrazil da hoče ukreniti vse potrebne korake, za izvedbo oz. upeljavo pravične in pametne tozadevne postavbe.

Rodbinska založba.

Aurora, Ill. Soproga delavca Emil Olsena, rodem Sveda je ime-la že dolgo časa prepis s svojim možem. Ta ji je komaj pred do-brim tednom vrgel nabasani sa-mokres v glavo brez kakih nevar-nih posledic. Žena je naznanila kasnejše zahtevo oblasti vsled česar je bil stavljen njen mož pod po-licijsko nadzorstvo.

Ko je pripravljala sivočrtni Olsen večerjo za svojo družino, priklatil se je v kuhinjo zopet razkorenjen mož z nabasanim samokresom. V par sekundah je pogo-dil svojo ženo uspešno na tla, ter težko ranil svojo 6 letno hčerko. Po storjenem činu končal si je mo-rilec tudi sam svoje življenje. Za nesrečnim očetom in materjo pla-ka sedaj troje nepreskrbljenih otrok.

Protestantovski pastor obsojen požiga.

Granite Falls, Minn. Pred tuk. okrajnim sodiščem so obsodili da-nes bivšega pastora protestanske cerkve v Madison, Minn. Rev. E-manuel Elklanda na 7 letno ječo vsled požiga.

Obtožence je pripoznal sam pred porotniki, da je pred dvema letoma zažgal dve hiši, last cerkvene občine, samo radi tega, da je dobil zavarovalnino. Istotako je zažgal pred nekaj meseci svoj lasten avtomobil. Obsojenca so prepeljali takoj v državne zapore v Stillwater.

RAZNE VESTI IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

V Minnesoti dobro znani rojak Josip Mantel javni notar, trgovec in hišni posest, na Elyu se je dne 22. januarja t. l. poročil v ljubljanski franciskanski cerkvi z gđ. Marijo Majerle iz Vidoš pri Črnomlju. S svojo nevesto se na-merava povrniti zopet v Ameriko že čez nekaj tednov, ali o Veliki noči. Obema kličemo: Na mnoga leta, srečno pot, in iskreno dobro-došla!

Mr. Anton Zbašnik, dosedanji večletni vodja inozemskega od-delka v Tarentum, Pa in bivši uradnik tvrde Fr. Sakser v New Yorku je postal solastnik ter so-trudnik slovenskega lista "Ede-nost" v Pittsburgu, Pa. Pri no-vem podjetju mu želimo kar naj-več uspeha!

V ponedeljek, dne 3. tm. se je ponesrečil v Clevelandu, Ohio ro-jak John Gregorič, ker mu je na progi Lake Shore železnice zmeč-kalo glavo. Bil je star komaj 20 let. Nadebudni ponesrečeni mla-denč je bil brat Rudolf Gregorič, urednika in solastnika "Ede-nosti" v Pittsburgu, Pa. Njegovim sorodnikom ter bratu v Pittsburgu naše iskreno sožalje.

Železnični mloč zahteval je v Clevelandu dne 31. jan. še eno slovensko žrtve, 42 letnega rojaka Martina Kuharja, ter ga je po-vozil med delom. Poki je bil rojen pri sv. Križu blizu Krškega; v Ameriki je bival 6 let in se je ože-nil šele pred 6 meseci. Bil je član podp. društva "Sava" št. 80 S. S. P. Z. ki mu je priredilo zadnji ponedeljek lep pogreb. Lahka mu bodi tuja zemlja!

Lepo zadoščenje.

Ogdensburg, N. Y. 5. febr. Bivši župnik katol. cerkve v Faust, N. Y. je dobil danes pred tuk. vrše-čo porotno sodnijo lepo zadošče-nje v obliki čeka, vrednega \$15.000. To svoto morali so plačati škof Henrik Gabriels iz Ogdens-burga, njegov pomožni škof Jos. Gonroy, Dr. W. Hanbridge in W. G. Cooper, oba prideljena državni norišnici v tem mestu.

Pred nedavnim je hotel škof župnika Klauderja odsloviti od njegove župnije; temu se je pa označeni branil. Kmalu zatem po-dal se je Klauder nekoč v škofu-vo katedralo, kjer je javno na prižnici zagovarjal svojo nedolž-nost in razložil krivično natočev-anje škofa. Višja cerkvena obla-st je pa vsled tega proglasila navedenega župnika slaboumnim; na podlagi tega so ga s silo spravi-li v državno norišnico, kjer je moral ostati dlje časa. Župniku Klauderju se je konečno le posre-čilo dokazati pred posebno komi-sijo zdravnikov, da je popolnoma zdrav, na kar se ga izpustili na proso. Vsled te prizadete krivice mu je porota sedaj pripoznala \$15.000 odškodnino.

John D. obogatel čez noč za deset milij. dolarjev.

Trenton, N. J. 3. febr. Vsled naj-višjega sodnega odloka se je te dni razpustilo v državi New Jer-sey inkorporirano "Standard Oil" društvo, ali petrolejev trust. Prepovedalo se ji je, da ne sme več poslovati v tej državi pod o-značenim imenom. Ta družba, ki je delala že toliko let za svoje del-ničarje ogromno dobička ima se-daj na razpolago \$39.332.000 de-narja, ki se ima razdeliti med raz-ne delničarje.

Znani večkratni milijonar John D. Rockefeller lastuje pri tem podjetju skoraj četrtino delnic, katere je plačal pred leti po \$40.; ko se bo sedaj izplačalo preosta-nek imetja bivšega petrolejevega trusta, bo dobil John D. nič manj kot 10 milijonov dolarjev zanje, tako lahko obogatijo samo milio-narji.

MAŠČEVANJE PARI- SKIH BANDITOV.

Član francoskega justičnega oddelka zavrta v sta-novanju umorjen.

DRAGOCENOSTI IZGINILE.

Pariz, Francija, 3. febr. Danes so našli v stanovanju umorjenega višjega sodnega uradnika Edwar-da Peltiera, poleg njegovega ležalo je na tleh tudi truplo njegove bolniške postrežnice.

Umor se pripisuje neki tajni družbi razpustih pariških počest-nih banditov v avtomobilih, katerih razprava je naš sedaj v tiru. Najeta družba prijateljev obsoje-nih banditov je izvedla umor go-tovo iz gologa maščevanja. Peltiera našli so v njegovi sobi zadavljenega in privezanega na stol; zelo razkosano truplo njego-ve postrežnice je pa ležalo v drugi sobi. Reparji so odnesli tudi mno-go dragocenosti in večjo vsoto de-narja iz stanovanja svoje žrtve. Dosedaj je aretovala policija sa-mo neko sumljivo osebo v zvezi s tem umorom.

Krvavo maščevanje hišnika.

San Francisco, Cal. 4. febr. Ker je lastnik nekega hotela izpustil iz službe hišnika Herman Guthe-ka, je slednji večer ves razjarjen udril v pisarno zdravnice Madeli-pe John, hoteč jo umoriti z brit-vijo. Prizadel ji je na vratu tako opasne rane, da bi najbrže umrla. Kasneje si je pamolice tudi pre-rezal svoje žile na rokah in na vratu. Borba med hišnikom ter zdravnico je bila tako huda, da je morala policija priti na pomoč. V 3 nadstropje pisarne na-vedene zdravnice, molice je nam-reč takoj pri vstopu vrata trdno zaklenil.

Jetniki uspešni ognjegasci.

Jefferson City, Mo. 4. febr. Pri izbruhu največjega pisarniškega poslopja v tuk. mestu, kjer se na-hajajo uradi brzojavne in ekspre-sne družbe poklicali so tudi odde-lek jetnikov iz državne kaznilni-ce, ki je na uspešen način pomag-al domačim ognjegascem.

Samopomoči jetnikom je pripi-sovati, da se ogenj ni razširil še na preostali del mesta.

Britev — rešitev.

Winnipeg, Man. 31. jan. Pred nekaj dnevi dospel je semkaj iz New Yorka bivši slušatelj Yale univerze in edini sin odnotne pre-možne družine Eugene Delano ml. nastanil se je tuk. Royal Alexan-dra hotelu. Ko je zapravlil tu ves svoj denar, je popolnoma obupal. Včeraj našli so ga v njegovi sobi-cu z britvijo prerezanim vratom. Poleg njega ležal je listek s sle-dečimi vrsticami: "Dragi mi oče, sestre in bratje! Odpustite mi! Eugene."

Odlikovanje nemškega konzularnega uradnika.

St. Paul, Minn. 1. febr. Nemški cesar je podelil tuk. večletnemu uradniku nemškega konzulata Richardu Lorenzu zlat zaslužni kri-žec reda nemških vitezov. Odliko-vanec je služboval od leta 1897 do 1904 pri glavnemu nemškemu konzulatu v Chicagi, od istega ča-sa pa opravljal neprestano urad-ne posle pri tuk. konzulatu.

Napad na kitajskega guvernerja.

Foo Chow, Kitajska, 4. febr. Ko se je peljal danes civilni guverner tukajšnjega mesta s svojim sprem-stvom po glavni ulici, je vrgel ne-kdo iz množice bombo, z namenom umoriti visokega uradnika. Naka-ni se mu pa ni posrečila. Vsled tega napada je bilo usmrčenih pač 20 oseb izmed gledalcev. Napadal-ec je policija končno aretovala.

Skrivnost zdravnika.

Berolin, Nemčija. Dr. Friedman ki trdi, da je iznašel uspešno zdra-vilo proti jetiki, se brani pokazati zdravnikom in medicinskim druž-bam uspeh svojega zdravila. Zdravnik hoče to zdravilo obdr-žati za sebe, da izveče iz njega kolikor mogoče veliko profita. Mnogo zdravnikov pa je mnenja, da je dr. Friedmanovo zdravilo proti jetiki ravno tako malo vred-no, kakor je bilo svoje dni zdra-vilo dr. Kocha. Dr. Friedman je glede svojega zdravila povedal sledeče: "Dejval sem na podlagi teorije, katero je zapustil dr. Koch, na podlagi katere se more jetika ozdraviti s tem, da se vcepi bacil, ki usmrti jetične bacile. Po dolgoletnih preizkušnjah na krasta-čah se mi je posrečilo dobiti bacil, ki umori jetične bacile. Po-tom vsadjenja bacila v kri bolnika je jetični bacil prisiljen, da zgine. Če jetika v bolniku ni še preveč napredovala, ne nastopi z mojim serumom samo takojšno zdravlje; pač pa se take osebe jetika nikdar več ne prime. Moj serum naredi vsako osebo tako trdno, da se je ne more nobena bolezen več pri-jeti. Prepričan sem, da bo potom mojega seruma jetika ravno tako zginila, kakor so zginile koze, ko se je začelo cepjenje." — Dr. Friedman neče ozdraviti nobene-ga bolnika, dokler ni dobil patent na svoje zdravilo. Pač pa je otvo-ril kliniko, kjer se na skrivnem shaja vsak dan več jetičnih bolni-kov. Večina zdravnikov bo čakala toliko časa, dokler ne dobi seruma, kakor ga preišče. Več zdrav-nikov prinaša svoje bolnike dr. Friedmanu. Zastopniki tujih vlad so povpraševali po dr. Friedman-ovem zdravilu, in so z uspehom jako zadovoljni. Dr. Kraus pa, ki je vrhovni zdravnik na berlinski univerzi jako obžaluje, kar je dr. Friedman počel, in pravi, da je to za zdravstvo škodljivo, ker je trdno prepričan, da tu-ta serum ne bo ozdravil jetike.

Grozen čin blaznika.

Curih, Švica. V vasi Lanwil je streljal 24 letni krojač Maks Brauner iz svoje hiše. Štiri osebe so bile zadete, od teh ena težko. Blaznika so morali takorekvo v njegovi hiši oblegati ter so ga le z največjim trudom premagali.

Tradicionalni vaški boj s hudimi posledicami.

Moskva, Rusija. Blizu Aleksan-drovskega se na zamrznjenem je-zeru vsi vsako leto boj med fanti dveh vasi. Letos je ta boj zavzel take dimenzije, da je bilo več o-seb ranjenih, med njimi šest smrtno. Boj pa je tudi povzročil, da se je led udal in je okoli 200 bo-jevnikov in gledalcev padlo v vo-do. Mnogi so utonili.

Velika defraudacija.

Budimpešta, Ogrska. Afera več milijonskega goljufa Pallosa iz tuk. mesta vzbuja vedno večjo po-zornost in se še vedno odkriva-jo doslej še neznane goljufije. Pre-dnja iskava je med drugimi dognala, da je povodom padca izgubil celo svoje premoženje v znesku 600.000 K tudi državni poslanec Varady, ki se je na Semeringu us-trelil, o katerem se do sedaj niso izvedeli, zakaj je izvršil samomor. Uslužbenec Pallosa, ki so v preis-kovalnem zaporu, so izpovedali, da jim je Pallos obljubil 25 odst. dobička od ponarejenih akcij. Po-narejene akcije v znesku okroglo 3 milijone kron, so placirane sko-ro po vseh provincijalnih bankah. Tudi pri več večjih podjetjih v glavnih mestih so se pojavile vsled padca firme Pallos, čigar goljufije znašajo skoro 8 milijonov kron, težkoče glede izplačil. V za-dnjem času so izvedeli, da je ogo-ljufal Pallos tudi neko premogovno družbo za več kot 100.000 K. Preiskave se bodo nadaljevale, v kratkem bo aretiranih še več oseb.

VOJNA NA BALKANU. BOJI ZA ČATALDŽO.

Obleganje turških trdnjav. — Padec Drinopolja in Ska-dra pričakuje se v ne-kaj dnevih.

TURKI SE UMIKAJO.

London, Anglija, 4. febr. Bal-kanska vojna se je sinoči zopet pričela natančno po določenem ča-su. Prva kroga iz bolgarskih to-pov je bila spuščena na trdnjavo Drinopolje sinoči ob 7. uri. Bolga-ri se ne ozirajo več na razne ob-ljube svojega sovražnika, temveč ga hočejo z orožjem prepoditi po-polnoma iz Evrope.

Kakor se je izvedelo po nekate-rih begunih, je v Drinopolju še za štiri mesece dovolj provijanta; drugi pa zatrjujejo, da je ta vest zelo pretrana. Usoda Drinopolja se bo pokazala v nekaj dnevih, kajti sovražnik se zasedli zelo va-žne pozicije na vseh straneh baje nepremagljive trdnjave.

Vsled streljanja z gorečimi gra-natami pričelo je že v spodnjem delu Drinopolja goreti.

Skader baje že v srbskih rokah.

London, Anglija, 4. febr. Iz Bel-grada prihaja tukajšnjim listom brzojavka, da je baje Skader že v srbskih rokah.

Srbi imajo za to operacijo 40 najboljših 7 palčnih topov, ki stre-ljajo z nepopisnim učinkom na ob-legano turško trdnjavo.

Govori se, da je že poslal turški vojski v Drinopolju, da se pripravi na srbsko stran vrniti kapitulacijo trdnjave.

Padec Drinopolja.

London, Anglija, 4. febr. Listu "Times" brzojavljaja carigradski poročevalci, da kroži med balkan-skimi zavezniki že vest o predaji trdnjave Drinopolje. Visoka por-ta je baje že sklepila prepustiti zahtevano postojanko svojemu so-vražniku, kakor zahtevano.

Beg inozemcev iz Drinopolja.

Carigrad, Turčija, 4. febr. Ra-zni v Drinopolju nastanjeni konzuli so se obrnili na poslanike z nujno prošnjo, naj se izpusti iz oblegane trdnjave 120 inozemcev, ki so v vednem strahu pred smrt-jo; za slučaj pa, da se tega ne mo-re nikakor izvesti, naprosilo se je Bolgare, da naj ne streljajo v oni del mesta, kjer prebiva pretežna večina inozemcev.

Prekanjeni Bolgari.

Carigrad, Turčija, 4. februarja. Na levem krilu Čataldže pričeli so se Bolgari umikati v ozadje. Najprvo so pa zanečili več vasi okoli Čataldže. Ta korak pripisuje jo večaki strategični zvijači Bol-garov, ker nameravajo na ta na-čin spraviti svojega sovražnika na plano. Jako hud pristop imajo Bolgari do označene trdnjave, kajti izzemši na severni strani, jim ni mogoče priti sovražniku do živega, ker je obdana okolica Čataldže z globokim močvirjem.

Novi vojni načrti.

London, Anglija, 6. febr. Bol-gari so se odločili najpreje operi-rati za zavetje Drinopolja, to se jim bo pa skoro gotovo posrečilo z uspešnim bombardiranjem. Za-tem bo doté čete udrle proti gali-polskem polotoku blizu znane dar-danelske ožine.

Ako se jim to posreči se jim bo pridružila pri zalivu Sarosa se grška mornarica s svojim pomnože-nim vojaštvom. Že lani meseca decembra nastanilo se je po teh krajih nad 50.000 Bolgarov, na-menjenih za nadaljno prodiranje v menjenih za nadaljno prodiranje.

proti Čataldži in Carigradu. Na ta način bi se naredilo prosto pot grškim vojnim ladjam in glavno mesto turškega cesarstva bi se mo-ralo udati milosti ali nemilosti so-vražnika.

Operacije v Bitolju.

Carigrad, Turčija, 6. febr. Sem-kaj prihaja do sedaj še nepotrje-na vest, da je nek turški oddelek uspešno zajel mesto Keritza, 50 milj oddaljeno od Bitolja.

Turčija v hudih stiskah.

Turčija je že vsled ogromnih vojni stroškov vedno v večjih denarnih stiskah. Vsled tega obr-nila se je zadnje dni na več držav za znatna posojila, a brezuspešno. Vsakdo je namreč mnenja, da pre-ti Turčiji preje ali sleje splošni polom in radi tega odvrtačo nuj-ne zahteve posojila.

Turški vladi že ne preostaja drugega, kakor da je sklenila za-staviti ali prodati dragocenosti turške krone; dalje se skuša spravi-ti v veljavo po Turškem, v E-giptu in med muslimani Indije nove bonde državne zakladnice.

Pri zadnji mirovni konferenci v Londonu se je tudi odobrilo točko med poslanički veseli, naj prevza-majo balkanske zvezne države del turškega državnega dolga v obli-ki posojila; na ta način se bo naj-preje doseglo dovoljne uspehe pri vojni odškodnini.

Turki se umikajo.

Sofija, Bolgarija, 6. febr. Mo-gočne bolgarske čete, nastanjene na galipolskem polotoku so več-raj blizu reke Kavak uspešno pre-magale svojega turškega sovraž-nika. Turške čete so bile vsled tega primorane bežati dalje proti trdnjavi Bulair.

Sedaj imajo Bolgari v rokah ce-lo turško stran vrniti kapitulacijo trdnjave.

Na severnih pokrajinah označe-nega polotoka se uspešno pomika-jo dalje čete kralja Ferdinanda že proti mestu Gallipoli samemu. Dosedaj so si Bolgari prisvojili mesta Medeste, Charkeni in Ka-vak. Turške vojaštva je na tem polotoku približno 70.000.

Kardinal Franc Ks. Nagl umrl.

Dunaj, Avstrija, 4. febr. Dunaj-ski nadškof in kardinal Franc Ks. Nagl je danes po kratkem boleha-nju tukaj umrl. To visoko cerkve-no službo ni dolgo opravljal, ker je bil imenovan kardinalom šele dne 27. nov. l. 1911. Sv. oče mu je pa podelil kardinalski klobuk šele lani meseca decembra.

Italija in Francija.

Milan, Italija. "Secolo" poro-ča, da je odbor družbe prijateljev Francoske predložil Poincareju program za neko francosko-ital-jansko pobratsko sponzo, ki naj bi se vršila v Milanu. Glavna go-vornika sta Pichon za Francijo in Barziliani za Italijo. Poincare se baje za to sponzo zelo zama-in je obljubil pomoč francoski vladi.

Jasnaja Poljana kmečka last.

Petrograd, Rusija. Lev Tolsto-ga hčerka Aleksandra je poski-bela, da se uresniči želja in volja rajnega misleca, da se njegovo posestvo Jasnaja Poljana razdeli med kmete. Z izkupičkom za delo iz Tolstega zapuščine je Aleksan-dra od svoje matere grofice Tol-stoj kupila Jasnaja Poljana in jo sedaj razdeli med kmete.

Tripolitanijski.

Rim, Italija. Italijanska vlada je po svojem veleposlaniku v Ca-rigradu ponovno zahtevala od turške vlade, da naj odpokliče svoje vojaštvo in častnike iz Tripolita-nije, ker turške regularne čete že vedno pomagajo Arabcem in jih zbuja na odpor proti italijanski upravi.

Minnesotske vesti.

DULUTH.

— Iz nepoznanega vzroka vstrelil se je večeraj proti jutru v tukajšnjem Saratoga hotelu 28letni Frank Bowers. Našli so ga njegovi tovariši z veliko rano na prsih že mrtvega; samomorilec dospel je v Duluth šele zadnji teden semkaj iz Kanade.

— Tudi pri angleških podpor-nih društvih pride včasih kaj do navskriza. Duluthsko podporno društvo Modernih Samaritanov se toži že nekaj mesecev z glavnim stijem in glavnim predsednikom. O Christiju se sedaj zatrjuje, da ni imel pravice pobirati društvenih pisem iz truzice na pošti; za to je bil menda opravičen samo glavni predsednik. Duluthski poštar A. P. Cook je naznanil to kočljivo zadevo vrhovni oblasti v Washington ter prosil za pojasnilo. Predno ne dospe iz Washingtona to pojasnilo, se pridružuje pisma za označeno društvo na pošti.

— 46-letni mizar John Jewell, stanujoč na Palmetto St. v Duluthu, je dobil iz Angleškega vesela novico o ogromni dedščini tri milijone dolarjev po ondi zamrlem svojem stricu Richard Jewellu. Zapuščina razdelila se bo na pet enakomernih delov, tako da dobi vsak dedič \$3,000,000.

— V St. Paulu bodo glasovali v kratkem za premembo časa primarnih volitev. Namesto tretjega torka v septembru namerava se določiti tretji torek v juniju. Ta čas nimajo namreč farmerji toliko dela na polju kot pa v jeseni.

— Duluthska pocestna električna železnica naredila je v zadnjem letu \$14,479.84 izgube; leto prej bilo je pa \$69,976.38 dobička. To so gotovo žalostne posledice zadnje stavke.

— Duluthski list "Herald" naznanja o pomenku s predsednikom znane Oliver rudarske družbe W. L. Clement. Na se je izjavil, da je družba lažljivo povišala plačo svojim delavcem že dne 1. februarja. Za sedaj se je povišalo dnevni zaslužek le najnižje plačanim delavcem pri odprtih rudnikih z \$2.10 na \$2.25 dnevno. Družba se bo ozirala v tem tudi še na druge delavce, zaposlene po rudnikih pod zemljo. Natančno plačilno lestvico se bo v kratkem naznanilo v javnost po ravnateljstvu označene družbe.

Družba je prišla končno vendarle do prepričanja, da je delavcu težko živeti pri sedanjih draginjah ob stari plači. Kolikor toliko se bo poznalo sedaj našim rudarjem to malo povišanje ob plačilnih dnevih.

CHISHOLM.

— Po Chisholmu razdeljenih je mnogo lepakov, vabečih na zborovanje novega Slovenskega poskovinsko zavarovalnega kluba. Shod se vrši v nedeljo, dne 9. tm. v John Lamuthovi dvorani ob 2 pop. Pričakovati je vsekako obilne v deležbe, ker je namen pripravljalnega odbora ustanoviti za naše slov. rudarje posebno ali lastno zavarovalno društvo, sedaj ko je rudarska družba prenehala poslovati s takozvanim klubom.

— Pogreb treh ponesrečenih Hrvatov, katere je v nedeljo zvečer zadela blizu Buhla tako tragična smrt na progi pocestne električne železnice, vršil se je dne 5. tm. Trupla Jovo Nečaka in Ilija Kneževića prepeljal je pogrebniški smekaj. Pokopali so ju na novem staro katol. ali pravoslavnem pokopališču.

Ponesrečenega Josip Lončarja se je pa spravilo k večnemu počitku v spremstvu množestvilnih članov hrvašk. društva "Slava Bogu" iz Hibbinga, kojega član je bil pokojnik.

O vzroku nesreče se še ni uvelo oblastvene preiskave. Strojnik se izgovarja namreč, da je bila ta nesreča neizogibna.

— Upravnik Dorie Theatre nam javlja, da se v njegovem gledališču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave, katere so podučne in zabavne. Zatorej se priporoča cenj. Slovincem v obilen poset. Obilo zabave po trudopolnem delu je vsakemu priporočljivo.

ELY.

— O splošno priljubljenem rojaku Matiji Dejaku, ki je padel med delom na "Section 30" pred nekaj dnevi zelo nesrečno 30. čevljev v globočino rova se je sprva sodilo, da ne bo več okrevljal. Zdravniki tuk. bolnišnice pa sedaj zatrjujejo, da je označeni že izven nevarnosti, ter da ga upajo ohraniti še pri življenju. Tej želji se pridružujemo tudi mi.

— Rojak Anton Indihar je zbolel opasno na želodcu.

— Dodatno k štokljinemu obisku v št. 98 "N. V." naj bo še sedaj omenjeno, da se je ta čudna Mike Cigaretova ptica zglasila tudi tu v mestu, ne pa samo po tuk. "Lokešnih" obdarila je sledeče slovenske družbe: John Grahka s sinom; Ilija Sojatičeva s sinom; John Bartol na ml. tudi s sinom in Alojz Peruška s hčerko Nežko.

Pa pravijo da ne živimo v dobi prosperitete. Mladim slovenskim državljanom in državljanke želimo da bi ostali vredni potomci svojih starišev. Tem pa iskrene naše čestitke!

— Dne 3. tm. odpotoval je naš znani rojak občinski svetovalec Pavel Bukovec s svojo bolno soprogo v Rochester, Minn. V sled navsota tuk. zdravnikov se bode podvrgla tudi Mrs Bukovae operaciji na ledicah, za kojoj boleznijo trpi že dalj časa. Vrli rojakinji želimo, da bi se kmalu zopet povrnila v našo sredino, popolnoma zdrava in trdna.

— Dne 2. febr. je imelo društvo sv. Barbare svojo veselico v Frank Veranthovi dvorani. Priredba je uspela nad vse dobro, ker se je veselice vdeležilo mnogo naših rojakov ali prijateljev društva.

— Iz starega kraja došlo je semkaj na Ely poročilo, da se je poročil dne 22. jan. 1913 v franciški kanski cerkvi v Ljubljani, tukaj splošno znani rojak Josip Mantel, sestnik z gđ. Marijo Meierle, z Vidoš pri Črnomlju na Dolenjskem.

Mr. Mantel naznanja, da se bo povrnil v Ameriko k Veliki noči. Ključem njemu ter njegovi soprogi: Dobro došla v našo sredino!

— Tem potom naznanjam Slovincem na Ely in okolici, da bodem opustil svojo trgovino in se preselil kmalu iz tega mesta.

Vsled tega hočem razprodati vso zalogo moje manufakturne trgovine v 30 dneh. Sedaj se Vam nudi lepa prilika za nakup blaga pod dnevnimi cenami.

Jos. Kornfield, trgovec, nasproti Fran Verantove gostilne.

— V "Eleo" gledališču je nam obljubljen lepa predstava katere uprizorijo takozvani "English Imperial Bell Ringers" ki pridejo sem za dne 13. februarja zvečer, igralo bode 10 oseb, vstopni na bode 50 centov za odrasle in 25 centov za otroke, kaj takega le malokrat vidimo, zatoraj se požurite za sedeže. Rezervni sedeži se dode v Janes Lekarini.

EVELETH.

— Dne 4. tm. vršila se je med občinsko sejo jako burna debata v zadevi zopetne podelitve gostilniške koncesije našemu rojaku Ivan Janču, zapletenim vsled prestopka kršenja policijske postave. Kakor znano ga je čifutski rabbi Schwartz naznanil, pri mestni oblasti, da je imel Janč neko noč gostilno čez 11. uro odprto. Zadeva prišla je pred sodnijo, pri kateri je krivonosni judovski duhovnik sijajno pogorel.

Dasiravno se je pri označeni seji predlagalo po obč. svetniku Brimtzu naj se prošilec obnovi koncesijo, — so ostali občinski možje glasovali proti predlogi Sklievali so se na to, da želi imeti mesto Eveleth samo uzorne gostilničarje. — Tako se godi danes našim slovenskim krčmarjem v Evelethu!

GILBERT.

— Veselica, katero je priredilo zadnje nedeljo tuk. društvo "Slovincem" v obilen poset. Obilo zabave po trudopolnem delu je vsakemu priporočljivo.

— O splošno priljubljenem rojaku Matiji Dejaku, ki je padel med delom na "Section 30" pred nekaj dnevi zelo nesrečno 30. čevljev v globočino rova se je sprva sodilo, da ne bo več okrevljal. Zdravniki tuk. bolnišnice pa sedaj zatrjujejo, da je označeni že izven nevarnosti, ter da ga upajo ohraniti še pri življenju. Tej želji se pridružujemo tudi mi.

— Rojak Anton Indihar je zbolel opasno na želodcu.

— Dodatno k štokljinemu obisku v št. 98 "N. V." naj bo še sedaj omenjeno, da se je ta čudna Mike Cigaretova ptica zglasila tudi tu v mestu, ne pa samo po tuk. "Lokešnih" obdarila je sledeče slovenske družbe: John Grahka s sinom; Ilija Sojatičeva s sinom; John Bartol na ml. tudi s sinom in Alojz Peruška s hčerko Nežko.

Pa pravijo da ne živimo v dobi prosperitete. Mladim slovenskim državljanom in državljanke želimo da bi ostali vredni potomci svojih starišev. Tem pa iskrene naše čestitke!

— Dne 3. tm. odpotoval je naš znani rojak občinski svetovalec Pavel Bukovec s svojo bolno soprogo v Rochester, Minn. V sled navsota tuk. zdravnikov se bode podvrgla tudi Mrs Bukovae operaciji na ledicah, za kojoj boleznijo trpi že dalj časa. Vrli rojakinji želimo, da bi se kmalu zopet povrnila v našo sredino, popolnoma zdrava in trdna.

— Dne 2. febr. je imelo društvo sv. Barbare svojo veselico v Frank Veranthovi dvorani. Priredba je uspela nad vse dobro, ker se je veselice vdeležilo mnogo naših rojakov ali prijateljev društva.

— Iz starega kraja došlo je semkaj na Ely poročilo, da se je poročil dne 22. jan. 1913 v franciški kanski cerkvi v Ljubljani, tukaj splošno znani rojak Josip Mantel, sestnik z gđ. Marijo Meierle, z Vidoš pri Črnomlju na Dolenjskem.

Mr. Mantel naznanja, da se bo povrnil v Ameriko k Veliki noči. Ključem njemu ter njegovi soprogi: Dobro došla v našo sredino!

— Tem potom naznanjam Slovincem na Ely in okolici, da bodem opustil svojo trgovino in se preselil kmalu iz tega mesta.

Vsled tega hočem razprodati vso zalogo moje manufakturne trgovine v 30 dneh. Sedaj se Vam nudi lepa prilika za nakup blaga pod dnevnimi cenami.

Jos. Kornfield, trgovec, nasproti Fran Verantove gostilne.

— V "Eleo" gledališču je nam obljubljen lepa predstava katere uprizorijo takozvani "English Imperial Bell Ringers" ki pridejo sem za dne 13. februarja zvečer, igralo bode 10 oseb, vstopni na bode 50 centov za odrasle in 25 centov za otroke, kaj takega le malokrat vidimo, zatoraj se požurite za sedeže. Rezervni sedeži se dode v Janes Lekarini.

IZ SEVERNEGA MICHIGANA.

— Zadnje nedeljo vršil se je pogreb iz tukajšnje slovenske cerkve pokojnega rojaka Math. Vi-doša.

— Dne 1. t. m. poročil se je v tukajšnji cerkvi sv. Jožefa rojak Lorenc Držaj, rodom iz Dragatuje na Dolenjskem z gđ. Marijo Panjan iz Podloga, župnije dragatuje in Pavel Staudohar iz Predgrada pri Starem trgu blizu Poljan nad Kolpo z gđ. Marijo Jerma in Otavca pri Črnomlju. Na mnoga leta.

— Družino Pavel Schaltza in Pavel D. Špeharja, oba iz 7. ceste, je zadnji teden razveselila štokljša s hčerkami. Čestitamo.

— Rojaku John Jermanu na Yellow Jacket je umrl triletni sinček.

— V tukajšnjih športnih krogih se naša mladina posebno zana na našega mladega rokoborca Math. Miheliča na sedmi cesti. — Zadnji teden je namreč uspešno premagal v rokoborbi nekega Finca že pri tretjem nastopu. Čast mu!

— Tukajšnje slovensko žensko društvo sv. Anje št. 10, S. H. Z., je pri svojem zadnjem glavnem zborovanju izvolilo sledeče uradnice za l. 1913. Predsednica Mrs. Agn. Werten; podpredsednica Mrs. Karolina Kamnikar; prva tajnica Mrs. Ana Spreitzer; druga tajnica Mrs. Mary Puhek; blagajničarka Mrs. Katarina Klobučar; odbornice so gospe K. Gričar, A. Vesel in M. D. Špehar; maršalka gospe M. Madronič in F. Bolf. — Društvo vrlo dobro napreduje ter ima dosedaj do 170 članice.

GROZOVITOSTI VOJAKA.

Nevesinje, Hercegovina. V mali vojašnici tuk. mesta je izvršil dne 17. jan. t. l. neki poddesetnik 18. pešpolka celo vrsto grozodejstev. V sobi, kjer je bil nastanjen s svojimi tovariši, je začel kar naenkrat brez vsakega povoda streljati in je na mestu ustrelil tri svoje tovariše. Poklicali so stražo, ki je hotela vdreti v sobo, poddesetnik pa je tudi njo streljal kakor divji ter je bil en vojak pri priči mrtev. Nato je pogljal s puško v roki vojake iz male vojašnice ter zabarikadiraj dohod. Začelo se je pravo obleganje, pri katerem so bili še trije vojaki ranjeni. Vojaki si končno niso mogli drugače pomagati, kakor da so zažgali en del vojašnice, na kar se jim je posrečilo vdreti v sobo, kjer so našli poddesetnika ustreljenega. Vzroki njegovega blaznega dejanja so še neznani. Skupaj je bilo 5 vojakov usmrčenih, eden je bil težko, dva pa sta bila lahko ranjena.

PREPREČEN PREDUJM.

Carigrad, Turčija. Kakor se poroča, je sklenilo turško finančno ministrstvo z otomansko banko pogodbo za predjrm 250,000 funtov za izplačevanje plač uradnikom. Banka je stavila kasneje pogodbo, da mora funkcionar banke nadzorovati izplačevanje, da se uporabi samo za plače uradnikov. Vlada je v to privolila, v zadnjem trenutku pa je prišlo iz Pariza naročilo, da se predjrm ne sme izplačati.

OB PRAVEM ČASU.

Nelson je nekdaj rekel: Ves moj uspeh v življenju moram pripisovati temu, ker sem bil vedno ob pravem času ali pa se prezgodaj pri delu. To je veliki nauk za nedarne, ki se ne brigajo za sedanjost in vedno pravijo, jutri, jutri! Mogoče ima kdo izmed vas skušnjo, da bi nekaj minut lahko rešilo bolnika. To nam spričuje, da se mora vsaka najmanjša bolezen takoj odpraviti. Če prihaja bolezen iz želodca ali iz prebavnih organov, tedaj rabite Trinerjevo ameriško grenko vino. To zdravilo je jako dobro pri vseh boleznih prebavnih organov, ki jih zadržati in obenem poživiti. Mnogo napadov boleznih je bilo že odpravljenih ravno s tem zdravilom. Po lekar-nah. Jos. Triner, 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev limiment bo vselej vsakogar zadovoljil.

NAJVEČJE DREVO.

Pravijo, da je neka cipresa blizu Oaxaca, v Mehiki drevo z največjim premerom na svetu. Meri 104 čevlje v obsegu, visoko je 130 čevljev in 27 ljudi ga komaj obseže, ako primejo eden drugega za roke. To drevo stoji že več stoletij in nekateri deli so že pričeli gniti od same starosti. Ceni se, da ima to drevo trinajststo ton teže z vsemi vejami vred.

Cipresa je, kakor znano, simbol miru in sprave. Pravi simbol za zadovoljnega domačega življenja je pa tudi zaboj golden grain belt piva, katerega vari Minneapolis Brewing Co., ki ima svojo zalogo v Duluthu, Minn., ob vznožju 19. zapadne Ave.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

OPOMIN.

Podpisana opozorjam rojaka Luka Ribiča v Biwabiku, stanujoč na Cass Location, da naj pusti za lansko leto za košnjo prevzeti vrt v takem stališču, kakor ga je prevzel od Matt Bandeka. Jaz moram plačevati od zemljišča davek ali pristojbino. O tem plačilu imam potrdila v rokah. Za lansko leto kupil je samo mrvo a zemlja je pa vsled najemnine moja. Toliko mu v ravnanje.

Marija Bavdek, Biwabik, Minn.

— Za vsebino oglasov tujih tvrdk ni odgovorno ne uredništvo ne upravnništvo našega lista. Vendar pa prosimo cenj. odjemalce, ki kupujejo od tvrdk priobčenih v našem listu, naj nam izvolijo vsako morebitno nerednost ali nepoštenost prizadeto na ta način naznaniti. Mi skušamo priobčevati samo dobre oglase; slabih tvrdk ne bomo nikakor priporočali rojakom, ki bi jim morda utegnile škodovati.

Uprava "N. V."

KAM PA DANES?

— Kaj me vprašuješ, saj veš kje je dobiti najboljšo kapljico? — Kje pa, Pepe?

— Jurč, ali res ne veš za gostilno Charleta Zgonca na Lake St. v Chisholmu. On prodaja pristno domačo kapljico iz newyorškega grozdja. Hajd z menoj, da se prepričaš. Prepričan sem, da ga boš nesel še ženi en bokal, da bosta bolj na roke.

Pri Chas. Zgoncu je dobiti vedno friško pivo in drugovrstne pijače najboljše vrste ter tudi fine smodke. Pri njemu so vedno na razpolago tudi prenočišča in rojaki, ki pridejo v Chisholm, so vedno dobro došli.

Ti, Pepe, kaj pa bo za prigrizek?

— Ha, ha, ha, — pečen krompir!

Na prodaj je

120 akrov zemljišča, dve milje oddaljeno od Nashauk, Minn.; zemljišče se nahaja v Section 18, Town 57, R 22 in sicer: Lot 3, N. E. ¼ of S. W. ¼ in N. W. ¼ of S. E. ¼.

Dalje 160 akrov zemljišča severno od Buhl, Minn., katero leži Sec. 27, Town 59, Rang 91 in sicer: N. W. ¼ of S. E. ¼, S. E. ¼ of S. W. ¼, N. ¼ of S. W. ¼.

Za cene in podrobnosti obrnite se na lastnika

JACOB STUBLER,

108 East Second St., Duluth, Minn.

PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Gilbert in okolici se priporočam za popravljanje ur in naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno zlatnino.

Pridite in kupite, da se prepričate o solidnem blagu in cenah. Za vsako popravo ur jamčim, tako tudi za dobro, trpežno novo blago. Podpirajte svojega tu živčvečega rojaka, ne pa tujca, ki pride ter zopet gre. Svoji k svojim!

JOSIP ČIMŽAR,

Broadway St., Gilbert, Minn.

ISČE SE

MARIJA GOLOBICH, rojena Skala, doma iz vasi Kal pri Semiču, okraj Metlika na Dolenjskem. Pred dvajseti leti je bivala v Leadville, Colo. — Zbogom, moja ljubka, in se vrni v domov! — njen naslov, naj ga blagovolji spomniti meni, njeni sestri Neža Novak, P. O. Greaney, Minn. 1-27-23

PRIPOROČILO.

Rojaki Slovinci in bratje Hrvati v Buhl, Minn., in okolici ter oni, ki se pripeljete od daleč po novi poulični železnici semkaj, vstavite in zglasite se v moji na novo otvorenj edini slovenski GOSTILNI. Poulična kara se vstavi ravno pred mojim podjetjem. Točim vedno sveže vino in vsakovrstne druge fine pijače. V zalogi imam tudi dobre smodke. Potujočim je na razpolago pri meni čedno in ceno prenočišče. — Za obilen poset se vljudno priporoča Fran Arko, po domače Cvarin, lastnik gostilne, Buhl, Minn., (glavna cesta).

NOVA BRIVNICA.

Slavemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril v novi hiši rojaka Anton Gerzina lepo urejeno brivnico. Priporočam se bratom Slovincem za obilen poset. — Milan Gavrich, brivec, Chisholm, Minn. 27-1-27-2

Walter H. Radermacher

odvetnik in pravni zastopnik

PISARNA:

DOWLING BLOCK, BROADWAY STREET GILBERT, MINN.

Zastopam več najboljših in najstarejših zavarovalnih družb proti ognju, na življenje in proti ponesrečenju. Preiskujem tudi varnostne (Surety) bonde. Ves ta oddelek bo zanaprej vodil gosp. Louis Vessel.

Posebno pozornost dajem pri tožbah in v vseh pravnih zadevah.

Prepričajte se o istinitosti!

Poskusite enkrat sodek mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozdja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena \$24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.

Za obilna naročila se priporoča

Louis Lah,

trgovec z vinom

1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

Priporočilo.

Dobro izkušeni brivci se priporočajo cenj. občinstvu za obilen poset. Briv-nico imam nastanjeno v prostorih poznatega saloona št. Praprotnika, kjer izvršujem brivsko obrt kar najbolj vestno. Govorim angleško in nemško. Pridite enkrat k meni in prepričajte se o postrežbi in delu.

A. ZASTRW,

BRIVEC

LAKE ST., CHISHOLM, MINN.

NAROČITE SE NA "NARODNI VESTNIK".

THE FIRST STATE BANK

PRVA DRŽAVNA BANKA ELY, MINN.

Tem potom se naznanja vsem rojakom v Ely, Minn., in okolici, da je nova banka že opravičena sprejemati in izplačevati vloge. Poslovanje se vrši v uradu rojaka

GEO. L. BROZICH-A

dokler ne bode naše lastno poslopje dograjeno.

Naša zveza z večjimi bankami v Duluth, Minn., Minneapolis, Minn., Chicago, Ill., in New York, N. Y., vam jamči absolutno solidnost v poslovanju.

OD ULOG PLAČAMO PO 3% OD STO.

Rojaki, poslužite se naše banke in izročite vaše hranke nam v pohrano.

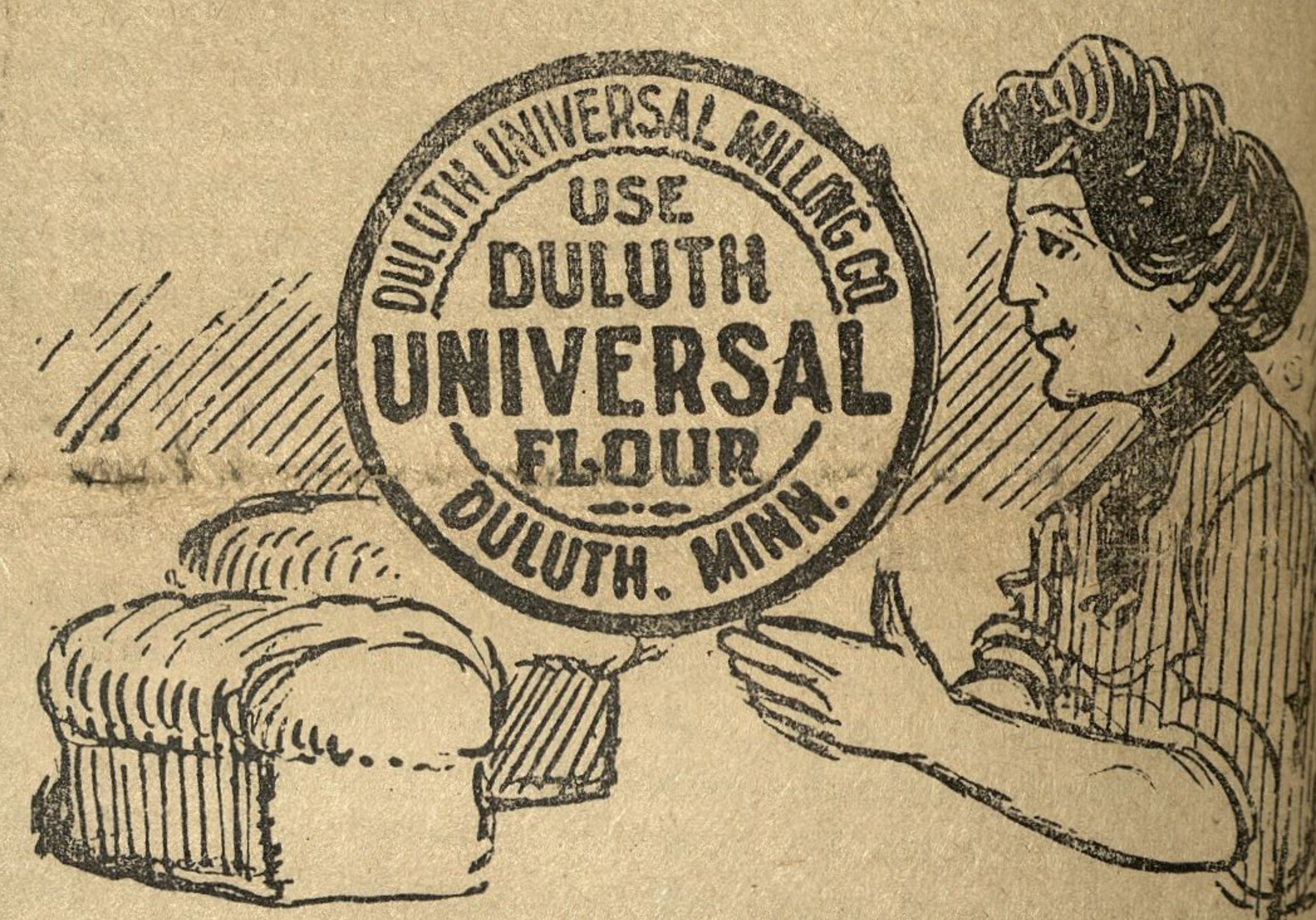
DENAR V STARO DOMOVINO

pošiljamo hitro, točno in po najnižji ceni, kar nam omogočuje zveza z najboljšimi bankami tu in v inozemstvu

THE FIRST STATE BANK OF ELY, MINN.

M. J. MURPHY, predsednik.

GEO. L. BROZICH, blagajnik

Skrivnost napredka pri nabavi kruha je enostavna uporaba

Duluth Universal moka

Ta moka dela nepričakovane uspehe. Gospodinjje, ki jo torej za kruh, da boste zadovoljne. Enkrat poskusite že zadostuje.

To moko izdeluje priznana

Duluth Universal mlinarska družba.

Naročajte, širite Narodni Vestnik

JOSIP SCHARABON.

BLIZU UNION POSTAJE.

415 West Michigan St., DULUTH, MINN.

KADAR PRIDEJE V DULUTH, POSEJITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO POSTREŽBO V MOJI GOSTILNI.

Pošiljam denar v staro domovino

PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH.

POŠILJAM NACHOD & KUEHNE.

Prodajam parobrodne in železniške liste

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

založen koncesioner

iz Spodnje Avstrije, mo

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Delavsko gibanje. Dne 18. jan. je v južnem kolodvoru odpeljal 15 obojnih, nazaj je pa 76 Bolgarov in 20 Slovencev. V Hrvatu se je vrnilo iz oz.

Čimol so v Ljubljani: Karmen, Vlasta Osimič, hči e. kr. krojača, 16 mesecev. — Vlasta Osimič, čevljar, 70 let. — Viktor Fischer, krojač, 31 let. — Viktor Zavrli, žena tovarniš. delavca, 42 let. — Tomaž, bivši premogar, 58 let. — Ivan Toman, učitelj, 77 let. — Peter Hafner, kočar, 33 let. — Mesnik, železniški čuvaj, 33 let. — Gršula, Zmrzikar, občinski obor, 80 let. — Franja Trešnik, bivša dimarica, 78 let. — Čerkez, strežnica, 52 let.

Čimol je dne 19. jan. v Dvoru St. Vidu nad Ljubljano v 70. letu blaga kršćanska mati in škola gospodinja Marija Švajger, žena Komar.

Čimol je v ljubljanski bolnišnici umrl Medved, 82 let star, ki je služil pri škofu Vidmarju v Wolnu.

Poročil se je dne 20. jan. v stol. cerkvi g. Henrik Lobe, nadučitelj v Krki, z g. Fani Vidmar, hčerko. Poročil je ženinov brat g. Janko Lobe. Obenem se je v prijetni družbi nabralo 12 gostov "Slovensko Straho".

Poročila se je hčerka posestnika in gostilničarja gdna. Mici Čistnikova z g. Franom Levičnikom, trgovcem v Kamniku. — Domžalac se je poročila gdna. Flerin, hčerka trgovca, z g. Golobom.

Čimolka družba aretovana. Te dni je policija aretovala 22 letne plakaterja in značilca oken Karla Schwennerja, kateri je aretoval v nekem podstrešju v trnovskem predmestju skupno z dvema ženskama in v hotelih kraja, kar mu je prišlo pod roko. Ženska, ki so jih tudi zaprli, ki jih zvezi s tatvinami tudi neke posestniške službe. Vse aretovance so izročili sodišču.

Boj zaradi kuharica. V gradu Poganeah pri Novem mestu izstopa kuharsko umetnost brhka kuharica, za katero pogleda očito skrivaj rado marsikako oko. Tudi domači hlapci so se kaj radi v kuhinji ali vsaj v njeni bližini. Pa kaj bi se ne, ko so prišli fantje se od daleč! Na sv. kraljev dan je prišel po obojnih v kuhinjo na Poganeah. Grimsi iz Kamenja. Po mnenju domačih hlapcev Stefana Prešeta, Lovreta Ivančiča in Martina Makoveca se je Grimsi čudil kuhinjo predolgo. To so mu hoteli povedati na vsak način tako, da bo moral umeti, namreč s kolo. Vsi so ga razstrelili po vsa tri pota. Ni vidjo iz grada in čakali s kolo in plankami oboroženi na Grimsi. Ko se je prikazal, so se v kuhinji nanj in ga s plankami, ki so mu tako poškodovali, da se ni mogel prav nič zavedati. Prepeljal ga v bolnišnico usmiljenih sestrov. Grimsi ima v kuhinji vso razbitino in črepanje po glavi. Orokni so bili takoj v rokah, ki so kmalu imeli vse v kuhinji in ljubosumne ptičice, da so Grimsi le z bičem nekega oškrkali, drugega mu pa prazdeli. Vse tri napadelece so razstrelili v njih odgnali v zapor okrožne sodnje v Novem mestu, kjer bodo imeli najbrže razmisli, kako bi se bolj razumno zagovarjali kakor so se v kuhinji.

Žalosten konec žalostnega zadržanja. Iz Spodnje Šiške: Gosp. I. Sešek, mož povsem mirnega razuma, značaj, je imel ob sebi svoje zankonske polovice, ki jo je zapravil na zemlji. Ona je bila v zapravljeni ves možev prisluškala in se dolga napravljala. On je trdil z vsemi srdestvi, da jo mora na pravo pot in se nedolgo pripravi na približno 30 K. Ona je bila v kuhinji, da se poboljša, ji je dar lepe uhane in novo obleko. Pa vse skupaj ni izdalo. Sešek je prišel te dni zvečer ob 8. uri res nekoliko vinjen — kar pri njemu ni bila navada — a mirno in dostojno domov. Ko je našel vrata svojega stanovanja zaprta in slišal, da žena znotraj sedi pa tja hodi, je začel trkati in prositi ženo: "Mici, odprni mi bodi pametna". Po četrtnem brezuspešnem moledovanju se je odpravil, kakor da bi hotel zopet oditi. Pred hišo se je ustavil in govoril z ženo, ki je tačas odprla okno. Povrnili se je in trkanje in prošnje so se nadaljevale. Žena pa je od znotraj tarnala, češ, "takega pijanca ne mara za moža" in da mu je napravila postelj v kleti, kamor naj gre spat. Čez nekaj časa je vendar odprla in mož je prišel v kuhinjo. Samo nekaj zbadljivihi besedi od strani žene je bilo slišati in nastal je mri. Sosedje so bili mnenja, da je vsega prizora, ki ni bil prvi te vrste, konec. Po preteku kakih četrh ure so stanovaleci sosednega in pridičnega stanovanja začeli votel padec in nato nekaj šum, kakor bi kdo z nogami po tleh drgnil; za vzrok tega ropota se pa nobeden ni zmešnil. Približno ob tri četrt na tri zjutraj je Sešek s trkanjem na steno in tla sklical sosedo in hišnega gospodarja. Ko sta oba prišla pogledat, jima je nesrečni mož vves obupan rekel: "Mrtva je, mrtva, grem k žendameriji!" in stekel je iz hiše res naravnost k orožnikom javit slučaj. Došla orožniška patrulja je konstatirala slučaj, zaprla stanovanje in popolnoma zbežanega Sešeka odvedla k deželni sodnji. Mrtva žena je ležala v kuhinji na tleh brez znakov kakega nasilja, samo, kakor se je pozneje dognalo, usta je imela zakrjavljena, iz česa se smelo sklepa, da jo je ubil alkohol in nobeden drugi. Da je bila to ljubenzljiva žena, se vidi iz tega, da je res napravila možu v kleti postelj in kako. Po tleh je pogrnila možev službeni kožuh, za vzglavje je podložila grčavo drvo, za oboje je pripravila pernico, tik ob vzglavju pa je pripravila budilnik, svečo in skatljico. Vzglavje. Predbacivala je zvečer tudi moža, da je prejšnji večer sama v kleti spala, naj pa še on enkrat poskusi. Res pa to ni bilo, nje prejšnji večer sploh doma ni bilo. — Potem je bilo sodniško raztelesenje mrtve ženske. Dognalo se je, da o umoru ne more biti govora. Ženska je bila do skrajnosti alkoholizirana in se je vsled padca zadušila.

Policijska statistika. Mestna policija ljubljanska je v letu 1912 aretirala 1512 oseb in sicer: zaradi hudodelstva veleizdaje 1, zaradi razžaljenja Nj. Veljanstva 2, zaradi vohustva 2, zaradi javnega nasilstva 34, zaradi motenja vere 1, zaradi nečistosti 11, zaradi rop 3, zaradi težke telesne poškodbe 9, zaradi zažiga 1, zaradi vdoma 5, zaradi hudodelstva tatvine 22, zaradi poverbe 2, zaradi hud. goljufije 4, in zaradi soudeležbe hudodelstva 2 oseb. Zaradi prestopkov: Zoper javne navedbe 39, zoper varnost imetja 205, zoper naravnost 2, zaradi izrabljanja izseljencev 4, zaradi pregreška po § 66 voj. zak., v policijskih listih proganjanih, vsled rekvizij tujih oblasti in drugih ubeglih oseb 46, zaradi pijanosti in razgrajanja 355, zaradi sumljivega s tikanja sredstev 304, zaradi beračenja in postopanja 264, zaradi prepoveda nega povratka v mesto 102 in 39 zloglasnik žensk. Izmed teh se je izročilo 177 deželnemu, 326 oseb pa okrajnemu sodišču. 264 oseb je sodišču ovdalo, proti 809 osebam se je postopalo pa po policijskih zakonih. Ne vstevši aretirancev, je bilo sodišču podanih še 8387 ovadb in sicer: zaradi hud. javnega nasilstva 24, zaradi nečistosti 1, zaradi tatvine 8, zaradi goljufije 3, zaradi soudeležbe hudodelstva 3, zaradi prestopka zoper javne navedbe 127, zoper zdravje 3, zoper telesno varnost 458, zoper varnost imetja 55, zoper naravnost 20, zaradi beračenja in vlačugarstva 52, zaradi prestopka pasje kontumacije 118, zaradi izrabljanja izseljencev 11, zaradi § 66. voj. zak. 5, zaradi trpinčenja živali 47, zoper osebe izsledene v pol. listih in dopisih 62, zaradi prestopka cestnega policijskega reda 1622, zaradi prestopka obrtnega reda 2228, zoper pikovitost in razgrajanje 563, o naj-

deninah 510, o izgubljenih rečeh 841, drugih raznovrstnih ovadb pa 1825. — Samomorov je bilo 10 in sicer so se 4 osebe (vojaki) ustrelile, 2 osebi sta se obesili, tri so skočile v vodo, 1 oseba se je pa zastrupila. Poskusnih samomorov je bilo 12, med temi 3 vojak. Vsled lastne krivde, odnosno po naključju in po krivdi drugih je bilo usmrtenih 13 oseb in sicer so tri padle v vodo in se vtopile, 1 oseba je padla s strehe, 1 skozi okno, 1 oseba je bila poveljena od avtomobila, 4 od vlaka, 2 sta umrli vsled preobilo zavžitga žganja, 1 se je pa polila in vžgala s petrolejem. — Javnih nasilstve v smislu §§ 81. 85. in 87. k. zak. je bilo 28, težkih telesnih poškodb v smislu § 155 e in 156 k. zak. pa 9. Po nesreči se je težko telesno poškodovalo 25, lahko pa 188 oseb, 13 oseb je bilo oddanih v blaznico. Vlomov je bilo 5, 1 rop, 25 velikih in 528 manjših tatvin. Izmed teh je bil izsleden 1 rop, 5 vlomov, 22 hudodelstev in 384 prestopkov tatvin. Največ tatvin, t. j. 53, se je izvršilo meseca aprila, najmanj pa t. j. 22, pa meseca junija; nesreč, vstevši s samomorji je bilo največ, t. j. 32 meseca aprila, najmanj pa t. j. 14 meseca maja.

Deset zapovedi za vsakega narodnega Slovenca. Veliki dogodki zadnjih mesecev nas uče, da je naša narodna rešitev samo v najstnejši bratski slogi vseh Jugoslovancev. Zato je potrebno, da se vsak res naroden Slovenec ravna po tehle zapovedih: 1. Slovenci, Hrvati in Srbi so bratje: en narod s tremi imeni. 2. Ne sej nesloge, ker samo v slogi in edinstvu Slovencev, Hrvatov in Srbov je naša rešitev, zakaj samo sloga nas spajava. 3. Spominjaj se vedno, da si Slovenec, Hrvat ali Srb, veja velikega slovanskega drevesa. 4. Priznavaj povsodi odkrito in vedno čela, da si Slovenec, Hrvat ali Srb in vselej in povsodi dvigaj visoko slovensko, hrvaško ali srbsko zastavo. 5. Bodi ponosen, da imaš 12 milijonov bratov slovenskega, hrvaškega in srbskega imena in da si Slovan, katerih je na svetu 160 milijonov. 6. Bodi ponosen, da so Bolgari, Čehi, Rusi in Poljaki tvoji bratje, da se vsi skupaj zovemo Slovani in da je naša rešitev v bratski slogi. 7. Zavedaj se, da je domovina naša velika in prostrana, da pa je razcepljena in razkosana. Misel na nje prošlost in veličino naj te budi v delu za bodočnost. 8. Ne bodi suženj nikomur, ne bodi izdajalec svojega naroda. 9. Narodni ponos in narodna čast budi ti nad vse. Svojemu dajaj prednost vselej. Tuje spoštuj, a s svojim se diči. 10. Zavedaj se, da se bratje spoznajo po krvi in jeziku, vera pa je stvar vsakega človeka, ki jo treba spoštovati. Slovenci, Hrvati in Srbi so bratje, če tudi so druge vere, zakaj brat je mil, ktere koli vere bil.

Štajersko. Umrl je v št. Vidu pri Ptujju občinski svetovalec Oswald Toplak.

V smrt na vešala je bil pred poročki v Ljubnem obsojen roparski morilec Polz.

Umrl je v Gradcu vpokojeni vseučiliški portir Jožef Reiter.

Služkinja zažgala stanovanje. Soprog višjega finančnega svetnika dr. pl. Drasenoviča v Gradcu je dne 18. m. m. popoldne sličala v kopalnici prasketanje, obehale je nato poklicala sosedo, ki so vdrli v kopalnico; nasproti jim je planil hud ogenj. Vendar se je posrečilo odpreti dovod, nakar je bil ogenj kmalu pogasjen. Služkinja je bila med obleko, ki jo je imela spravljeno v omari pred kopalnico, je bila prenesla na drug kraj. Dognalo se je, da je namenoma zažgala kopalnico. Sprva so mislili, da je pijanica, a zdravnik je bil mnenja, da je najbrž blazna, nakar so jo odvedli na opazovalnico za umobolne.

Drobne novice. Umrl je v št. Vidu pod Ptujem posestnik Ožval Toplak. Bil je znan nemški kitar. — Iz Maribora bo odšel, kakor poroča "M. Z.", protestantski fajmošter, Ludvik Mahnert. Šel bo v Bonn, kjer bo generalni tajnik protestantskega misijonskega društva. Ta le protestantski Kristinov služabnik je bil

obenem zagrizen nasprotnik Slovencev. — Iz Maribora poročajo, da so orožniki delavca Ivana Reiterja, ki je v Studeneh umoril svojo ženo, dobili v Dragošah pri njegovi materi. Svoje dejanje je priznal. — Iz Brežice poroča "Tagespott" o velikem podzemeljskem požaru na kranjsko-hrvaški meji blizu Samobora. Tam ima neki Kiebach velike gozdove, ki stoje na velikih premogovih skladih. Pred prilično 5 leti so se tam tudi premog kopali, pozneje pa kopanje opustili. Pred vveč časom je pa začel premog v opuščeni rovi goriti in gori že dalje časa. Na gašenje ali zadušenje ognja ni zaradi velikih stroškov misliti. Gozdovi seveda hudo trpe in tudi dva kmeta sta že prišla tod ob življenje.

Primorsko.

Odlikovanje. Zlato kolajno Danilovega reda je dobil policijski poduradnik v Trstu Anton Pavletič.

Deželne doklade v Istri za l. 1913 znašajo 35 odst. na direktne osebne davke, 15 odst. pa na meso in vino. Neodvisen davek na pivo ostane do konca februarja, z marcom pa se začne pobirati po 4 krone od 100 l.

Iz srednješolske službe. Profesor na slov. učiteljsku v Gorici I. A. Sokol je pomaknjen v VII. čin. razred.

Osepnice so se zelo razširile med otroci v Marinem Celju v kanalskem okraju. Umrl je že več otrok.

Železniško predloge. Že pred božičem so se vršila pogajanja med vlado in v različni zastopniki državnoborskih strank glede predloge lokalnih železnic. Primorski poslanci so zvedeli, da železniško ministrstvo ne namerava sprejeti v predlogo črte Gorica-Cervinjan, dasiravno je bila ta proga že v zadnji predlogi, ki pa ni bila rešena. Železniško ministrstvo je mnenja, da so Tiroleci upravičeni zahtevati percentualno več Kljub temu upajo poslanci, da bodo glede tega vprašanja vendar le še kaj dosegli, kajti proga Gorica-Cervinjan, ki bi bila v zvezi z tursko železnico bi bila velikega pomena za alpsko ozemlje in poslanci upajo, da jih bodo v tem slučaju podpirali tudi vsi drugi zastopniki interesiranih krogov.

Stavka pomorskih kuharjev in natakarjev. Kuharji in natakarji parobrodne družbe "Dalmatia" so pričelo v soboto popoldne stavkati. Stavkojoči zahtevajo ureditev službe. Parniki te družbe, ki so bili v soboto v Trstu, so sprejeli takoj drugo osobje, parnik "Spli" je odplul 18. jan. zvečer. Med stavkojočimi in ravnateljstvom so se pričela pogajanja, ki bodo bržkone v kratkem končana.

Vlom v Barkovljeh. Dne 11. jan. ob ponoči je zasačil neki redar, ki se je vračal iz službe tri neznance, ki so vdrli v trgovino Ivana Črnigaja. Redar je tekel takoj na stražnico in se v kratkem vrnil s 4 stražniki. Dobili so vlomilce v trgovini, kjer so vrtali železno blagajno. Ko so vlomilci videli, da so zasačeni, so začeli streljati. Toda zadeli niso nobenega stražnika. Tudi stražniki so parkrat ustrelili, toda v zrak. Nato so vlomilce prišli in jih odvedli na policijo. Vlomilci so še komaj 20 letni fantje Evg. Črnigaj, Ivan Klun in K. Gratton. Pri njih so dobili ameriški sveder najnovejše konstrukcije.

Dober posel. V Trstu so aretirali na Aequedottu nekoga 26 letnega Ludvika Talerja, ki je proslil mimoidoe miloščine. Pri preiskavi so našli pri njem dve denarnici, v katerih je imel mož čez 100 K denarja, dalje več ur, verižice, prstanov itd. Taler je bržkone precej navihani žepni tat.

Koroško.

Tatvina na železniški progi. Pred postajo v Vratih je ukradel nekdo rdečo stekleno ploščo iz distančnega signala. K sreči so tatvino opazili še predno je prišel prihodnji lak, ki bi bil neopozoren peljal na kolodvor in trčil v tovorni vlak, ki je ravno premikal vozove. Ukradeni ploščo je našel železniški čuvaj na nekem kolu ob progi.

Berač rešitelj. Neki berač je šel te dni zvečer k posestniku Koechlu nedaleč od Beljaka, da prosa za miloščino. Ko je prišel pred hišo, zahteval je hud smrad po dimu, odprl je s silo vrata in

našel celo družino že skoro zadušeno. Gospodinja je zakurila peč, predno je šla družina spat in zaprla bržkone iz neprevidnosti dimnik.

RAZNNOTEROSTI.

Črnogorski kralj svojim junaškom, Glas Črnogoraca priobčil je dne 11. jan. manifest, ki ga je kralj Nikola izdal in novega leta na svojo armado.

Značilni ta manifest se glasi tako-le:

"Hrabri moji vojaki! Vso to jesen, burno in polno vznemirjenja, taborite pod vedrim nebom, moji vitezi, z orožjem v roki, da osvobodite, kar še niste osvobodili, da osvobodite kar še niste osvobodili, da razširite domovino do tja, doklej imate pravico po razširiti. Vse to ste vršili in še vršite s trdnjo voljo in s požrtvovanjem, vam prirojenim.

Niti česti boji, niti čestipohodi, niti slabo vreme, niti trud, niti muke niso mogle oslabiti vašega značaja in vaše volje.

Ker je viteška roka dragih nam bratov iz Srbije zažgala za najsičajnejšim plamenom plakačice ka dilo svetega hrana v Gračanici na Kosovem, ker ste vi viličanstveno razsvetlili Visoke Dečane in Sveto Patrijarhijo (Peč) za praznik Kristovega rojstva, za to ste mi danes isto tako čili, kakor ste bili ono jutro, ko ste prvi nevstrašno započeli borbo s tursko carevino.

Jaz sem ponosen na vas, vitezi moji, ker me navdaja vera, da ste sposobni biti še bolj odločni in junaški v morebitni izkušnji, ako se kdo dotakne naših pravic in nam skuša zabraniti, da bi se vsedli na ognjišče vaših pradedov in v njihovih predhodnikov Nemanjičev, Grebljanovičev, Brankovičev, Balšičev in Črnogorčev.

Zasedi njihovo dedščino in zbrati se okrog njihovih grobov — to je tudi naša dolžnost in naša nesporna pravica. Za to nam ni bi nam bilo sladko.

Ako pa to doživimo brez iznenadnih žrtve, bomo hvalili boga, drugi božič pa bomo po milosti njegovi slavili v miru in tišini v svojih domovih, med svojimi rodbinami s svečo v roki mesto smrtonosnega orožja, ki je danes drži v rokah.

Srečan naj vam bo sveti večer, Črnogorci moji! Srečan naj vam bo tudi ta božič, ki ga slavite pod šotori! Srečni naj vam bodo srbski badnjaki (božični ogenj), ki jih to leto nalagate pod vedrim nebom!

Kraljevič prestolonaslednik in njegova brata Mirko in Peter izroče vam moj pozdrav in moj očetovski blagoslov, a jaz in vaši otroci bomo tu slavili božič v milem spominu na vas in željo, da se čim najprej konča ta krvava vojna in da nam iz vojne donese te sveže in najlepše lovorike."

Na posebno svečan način so praznovali sveti večer v glavnem črnogorskem taborišču v Grndi. Prestolonaslednik Kraljevič Danilo je imel pri tej priliki ta le nagovor:

"Najsrečnejši in najznačajnejši trenutek v mojem življenju je ta, da mi je dana prilika v slavo božičnega praznika na tem prostoru nad starim srbskim mestom —Skadrom na Bojani dvigniti čašo na zdravje naših hrabrih častnikov in junaške črnogorske vojske, ki si je tako slavno in viteško izvojevala lovorov venec, go neč pred sabo petkovega sovražnika, in na zdravje vsakega brata Srba, kjerkoli on biva.

Danes plava vse srbsko pleme v radosti, ko vidi, da se naši osvobodjeni bratje lahko poslužijo starega srbskega običaja, da svobodno nalože srbske badnjake, katerih 500 let in več niso smeli naložiti.

Danes done zvonovi iz cerkva in samostanov v osvobojenih pokrajinah in razširjajo hvalo in slavo celokupnega osvobojenega naroda naši in zavezniški vojski. Živela hrabra in junaška črnogorska vojska, živeli naši viteški zaveznički!"

Miners National Bank, EVELETH, MINN. Kapital, preostanek in delniška odgovornost \$74.000.00 Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta. Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah. Posetite nas.

Rozaki na Ely, Minn.

Kadar rabite VOZOVE za kake SLAVNOSTI, ŽENITOVANJA ali POGREBE, obrnite se na JOHN DINSMORE LIVERY TELEFON ŠT. 55 kateri ima na razpolago dobre konje in vozove za vsak slučaj. Ima tudi konje za vsako drugo delo.

Vprašajte za cene pri nas, kadar kaj potrebujete!

JOHN DINSMORE, lastnik.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi veliko izbero GROCERIJ-SKEGA in MANUFAKTURNEGA blaga, ter se priporočamo cenj. odjemalcem za blagohotno naklonjenost. ...

Za sveže in dobro blago jamčimo. Cene nizke. Poskusite in se prepričajte o resničnosti.

V POSLOPU SARTORI BROS. ELY, MINN.

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerno, potreba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS, slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljšo in rojakom dobro znano pivo v steklenicah pod imenom „REX“ kakor :: tudi pivo v sodčkih. ::

FRANK TRAMPUSH,

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OČROČNIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NAČO ZALOGO TER PRIZAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

"Narodni Vestnik"
National Herald.
Slovenian Semi-Weekly.
Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.
Geo L. Brozich, President
Joseph Gerzin, Vice President
John Zupan, Secretary & Editor
Joseph Koshak, Treasurer
Joseph Mantel, Director
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.
National Herald
Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00
The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.
"NARODNI VESTNIK"
Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
Izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh
Naročnina stane:
Za Ameriko in Canada za celo leto . . . \$2.00
Za pol leta . . . \$1.00
Za Evropo za celo leto . . . \$3.00
Dopilec brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljujejo na naslov:
**"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street
Duluth, Minn.**

**AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL
FOR FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS**
**Spominjajte se ob raznih prilikah
SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMERIKI.**

ZAVETIŠČE ALI SIROTIŠNICA.

Odkar se je čula v Ameriki prva slovenska beseda, preteklo je morda že 50 ali 75 let. Tedaj je bil slovenski življenjski tok neznan, da ga je celo zgodovina sama pozabila. O Slovenskem Zavetišču v Zedinjenih državah se tedaj človeku še sanjati ni zamoglo. Danes pa postaja ta beseda med nami vedno bolj in bolj popularna; kajti dovedel nam jo je duh časa in napredka. Ozmimo se še nekoliko nazaj.

Šele tekom zadnjih 20 ali 25 let pričeli smo se Slovenci gibati bolj v javnosti; osobito pa pojem, ko se je jelo naše ljudstvo medsebojno spoznavati potom domačega časopisa in Jednot. Marsikdo je mislil pri svojem dohodu v Ameriko, da se cedi tukaj med in mleko kar po cestah. A bridke izkušnje so ga sčasoma hudo varale. Izprevidel je, da je prepuščen le samemu sebi, da ga kaj rada za sledujočo usodo v slučaju nesreče ali v borbi za svoj obstanek. Ako je primerjal v tem oziru lepo urejene starokrajске dobrodelne zavode z raznimi ameriškimi dobrodelnimi institucijami, se je tudi varal. Zunaj je našli razne občinske ubožne hiše, mestne in deželne bolnišnice, razne hiralnice, zavetišča itd. Take zavode je res našli tudi v Zedinjenih državah, vendar jih je pa v primeri z ogromnim številom ljudstva premalo. Vsi ti zavodi imajo v prvi vrsti odprta svoja vrata za domačine ali Američane; inozemce v nekaterih celo še ne sprejemajo; če se mu pa že to posreči, se ga prezira na vse načine kot "greenhorna", nezaželjenega "Foreignerja" itd.

Tako je prišel po izgledu drugih narodov tudi slovenski ameriški naseljenec zadnji čas do spoznanja, da velja tudi zanj lepa prislovica: "Narod, ki ne skrbi za svoje reve, ni prostora med civiliziranimi narodi", z drugimi besedami: "Človek, ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda." Hvala Bogu, ideja o ustanovitvi nameravanega Slovenskega Zavetišča zori vedno bolj; zrno se je takorekoč že zasejalo na ledino dobrosrčnosti slovenskega naroda; seme jelo je zadnji čas že pomalem kaliti in morda v primeroma kratkem času obradil bo ta klas že stoteren, in celo tisočeren sad.

Zal pa, da se je jel bližati, in se še kaj rad približuje naši razorani dobrodelni ledini naš lasten sosed ali domačin. Čez noč nam hoče zasejati ljulike med pšenico, zakopati med razorane brazde trnja, osata in plevela; morda samo zato, ker nismo skopali gredic po njegovem navodilu; ali morda celo na njegovi zemlji?

Na vse mogoče načine in povsodi skušajo gotove stranke zasejati prepričel graditelje Slovenskega Zavetišča; to pa iz same zlobnosti in nevoščljivosti. Zahtevajo namreč na vsak način, naj se zgradi zavod po njih načrtu. Največja in njih resnično vnebovpijoča hudobija je pa to, ker se s Slov. Zav. naravnost norčujejo. Sedaj so prišli namreč ti neusmiljeni Samaritani do trditve, da bo služilo Slovensko Zavetišče samo za slovenske postopake, lenuhe ali "bumse". Napad na S. Z., kojega je izvršila nekje šele pred kratkim neka splošno znana oseba je vreden njastrožje graje, ker presega že vse meje katoliškega bratoljubja. Zares čudni nazor! Na eni strani vpijejo proti zavetišču, na drugi strani pa javkajo o velikem številu bolnih rojakov, katerim je podpora že davno potekla in so sedaj ti navezani na milost slovenske dobrodelnosti.

Mr. N. primerja torej človeka, ki si ne more vsled nesreče na starost več služiti kruha, "bumsu"! — Zares, daleč nas je že dovedla znana jolietška politika! Svetujemo mu in vsem njegovim pristašem, naj še enkrat

pazljivo prečitajte ustanovna in osnovna pravila S. Z., potem bodo razvideli svoje krivično naziranje. Odbor S. Z. bo že toliko previden, da ne bode dopustil spremeniti dobrodelnega narodnega zavoda v zavod pijancev in lenuhov. O stvari ni vredno dalje govoriti.

Če bodo okoliščine dopuščale, zgradilo se bode tudi kasneje Sirotišnico za nepreskrbljene otroke ponesrečenih slovenskih staršev; zgraditi oboje naenkrat je pa nemogoče. In naj bi si bila že torej Sirotišnica ali Zavetišče, — naš narod potrebuje oboje; pa še kako nujno. Čemu mečete torej polena pod noge onim, ki so se zavzeli za to plemenito idejo? Ako že nečete delovati z nami, pa raje molčite kot tedaj, ko še ni bilo o S. Z. ne duha ne sluha.

Slučaj se nam zdi primeren dvema usmiljenima Samaritanoma, ki sta našla na cesti svojega prijatelja, umirajočega vsled velike rane na glavi in na prsih. Eden mu je hotel zavezati rano na glavi, drugi pa na prsih; vsak izmed njih je trdil, da je ta in ta rana bolj nevarna. Končno je nesrečna žrtev brez pomoči podlegla. Oba Samaritana sta si kasneje pulila lase rekoč: "Čemu nisva obvezala pri tem človeku vsak po ene rane, kajti obe sta bili smrtno nevarni. Samo vsled našinega prepričanja zakrivila sva smrt temu, pomoči potrebnemu prijatelju.

Upamo torej, da nam ne bo potreba več pisati o kakih nasprotitnikih S. Z. Že iz ljubezni do bližnjega naj ti odnehajo od svoje trnoglavoosti, ako ne, jih bo nazival slovenski narod še pozna stoletja prave izdajice in grobokope narodnega napredka ob času evolucije ameriških Slovencev.

KAKO JE PRI ČATALDŽI.

Spisal profesor Anton Bezenšek.
Sofija, 17. jan. 1913.

Pri tej negotovosti, v kateri se nahaja že dalje časa Bulgarija in z njo cela balkanska zveza ter cela Evropa, je zanimivo zvedeti, kakšen duh veje med bulgarski mvojaštvom pred Čataldžo, duh, ki se bo pojavil znabitati danes ali jutri na delu, ako se ne zaključi mir. V tem oziru je dal najzanesljivejše podatke dobro informirani ruski pisatelj Nemirovič Dančenko v ruskih in tukajšnjih časnikih. On je bil pri Čataldži, ko se je sklenilo premirje in priobčuje sedaj svoje vtiske, katere je dobil tam v onem važnem trenutku.

"V okopih vlada tišina. Pri reki Karasu (t. j. Črna voda) se že srečamo z našimi sovražniki. Oni hodijo celo po okoliških vaseh, kamor jih vabijo velike zaloge slame, ki še leže nenačete.

Kolikor so bili Turki vsled vojne utrjeni in so koprneli po odihni miru in pokoju, molči se: "Alah, dosta je vojne," — toliko so bulgarski vojaki smatrali osvoboditeljno vojno še daleko nedovršeno.

Čudna je bila ta znamenita bodrost pri ljudeh, ki že cela dva meseca niso vedeli, kaj pomeni strega nad glavo, ali ped sile zemlje pod nogi. Prenoečevanje v mokrih, mizlihi okopih pri deževju, često pri ledenem vetru, na predstirajal se brez tople hrane, kanibalisti pohodi po velikem blatu, — vse to ni moglo niti najmanjše njihove nadešenosti ohladiti.

Ko se je raznesel glas, da bode meja balkanske zveze Midia, Erkene, izi Marice, torej da Turki obdrže celo obal Marmornega morja, Iaka, širjo Riviero, opustož no od begajoče barbarske armade, — se je pojavila velika nezadovoljnost med bojnimi polki. Ti so imeli prav, ko so zahtevali, da mora celo ozemlje, obilito z njihovo krvjo, ostati bulgarsko. Ne smejo se pustiti v rokah rabeljov oni kraji, kjer je edstopajoče turško vjašstvo posiljevalo in izmučevalo devotke in otroke, klalo očete in matere, vesilo učitelje in duhovnike.

In pri tem se je zdela vojakom vsikdar pripravljenemu iti v smrtni ogenj, nerazumljiva tista velika popustljivost politikov in diplomatev, kateri niso z njimi vred zmrazovali v okopih, niti se bili s sovražnikom v bojnih redovih, niti se navduševali s ponosom po zmagah.

Videl sem ranjence pred Čataldžo. Eden izmed njih, s prebitimi prsi, je skočil tako pokonec, da mu je padla obveza z rane in potekla kri po telesu, sôphajoča, a vendar kriče, kolikor mu je bilo v moči: "Ako je tako, potem mora priti do nove vojne. Tako ne moremo varati veliko balkansko zvezo. Mi ne trgujemo s svojim življenjem, in ako postavimo enkrat svoje zahteve, te morajo biti izpolnjene, ali pa vsi izmrejo."

V tem oziru se je torej pokazal prost vojak manjše popustljiv, kakor pa diplomat, ki rad odjenja na tuji račun. On je razumeval, da bi se kratka meja 36 kilometrov, prostirajoča se na severu od Črnega morja pri Derkovu do Marmornega morja pri Čekmedžetu na jugu laglje branila, kakor pa ona dolga meja od Midije na Črnem morju do izliva Marice v Belo morje. Poslednjo mejo bi bilo treba tako težavno stražiti, da bi morale biti vedno moči celega naroda napete."

V teh trenutkih, ko to pišem, se rešuje vprašanje: ali ima strogi vojak prav, ali pa mehki diplomat?

Ali bo pero državnika podpisalo pogodbo za mir v Londonu, ali bo glas poveljnika zadonel pri Čataldži:

"Za blagor očetnjave, naj puška govori!" Ugleden list "Bulgarija", glasilo stranke, katere šef je Danev, označuje kritičen položaj s sledečimi vrsticami:

"Danes podajo velevalsti Kiamilu - paši svojo noto; danes izročijo i balkanski delegati v Londonu svoj odgovor. Ako Turčija ne odjenja, tedaj bodo pregovori prekinjeni in po 46 urah bodo spet topovi spregovorili. Mi ne sumnjamo, da je odločnost vseh sedaj tako velikanska, kakor je bila početkom vojne. Za nas pa še vedno ostane iskra upanja, da bo potolčeni sovražnik odjenjal ter da 1913. leto ne bo že v zibelki s krvjo oškropljeno."

Splošno je prepričanje tukaj, da Bulgarija ne more odstopiti niti ped od onega ozemlja, katero je poškopljeno s krvjo njenih sinov. Celó Slovanstvo in ž njim vred cela kulturna Evropa mora iskreno priznati, da na mestih, kjer sedaj veje krasna trobojnica, znamenje svobode in ravnopravnosti, se ne sme povzdigniti zopet turški polumesec, znamenje tiranije in sužnosti.

KAKO JE V BITOLJU ALI MONASTIRU.

Iz pisma "Slov." poročevalca.
Skoplje, 8. jan. 1913.

Odpravil sem se iz Bitolju in prišel v Solun. Tu sem vstopil v železniški vlak, ki me je dovel do Skoplja. To kot nekaj uvod mojega pisma, ki ga vam pošiljam od tu iz Skoplja, da vam povem najnovejše o bitoljskih priklakah. V Bitolju sem bival skoro mesec dni do predvečera in reči moram, da mi je hudo, ker sem se moral ločiti od njega in ker me kliče služba v Skoplje.

Bitolj je poln novosti. Dela se hitro, urno. V Skoplju n. pr. ni nič čudnega, ako srečaš na ulici Belgrajca ali Belgrajko. To je tukaj že obično, dočim je to v Bitolju danes še nekaj nenavadnega, in ako naletita tod dva Belgrajca drug na drugega, tedaj se objameta in poljubita.

Gotovo ni dne, da ne bi Bitolj videl cele trope turških ujetnikov, ki prihajajo semkaj od ohridske strani. To so ostanki Džavid pašine armade, ki se dan na dan udajajo srbskim vojakom. Pogled na nje je žalosten: živeli so kot plaha zver po gozdih in se sedaj gladni in goli predajajo na milost in nemilost.

Te dni sta posetila Bitolj dva zelo ugledna in redka gosta, dva španska velmoža: knez Kartagenski in inženirski polkovnik, kraljev adjutant Francisco Egapi. V spremstvu okr. načelnika sta si ogledala mesto ter nato s podpolkovnikom Kušakovičem poletela na bojišče pred Prilepom. Za spomin sta si obdržala nekaj koščkov razstreljene granate, da jih poneseta kralju Alfonzu, ki se baje zelo zanima za albansko vojno.

Načelnik srbske organizacije v bitoljskem okraju, Jovan Čirković, je bil zelo nejevoljen, ker je moral srbsko-turško vojno preležati v bolnišnici, in to v Carigradu. Sedaj je ozdravel in došel semkaj v svoj Bitolj, ali še do danes se ne more pomiriti v mislih, da je Bitolj res svoboden.

V Bitolju razsaja tifus. Bolezen je sicer malo popustila, toda kljub temu nam še vedno grozi. Zato se držimo zdravniških navodil in ne pijemo nikake vode.

V Bitolju imamo lepo gledališko poslopje z ugodnimi sedeži in ložami, ki je last mestne občine. Gledališče, ki je bilo dosedaj zapuščeeno ter je služilo Turkom za vojašnico, se sedaj hitro pripravlja. Dve srbski vojaški godbi, ki se nahajata tod, priredita namreč za novo leto v gledališčni dvorani velik koncert v korist bitoljskih sirot. V novem letu pride semkaj brzokone kaka igralska družba, ker je Bitolj kulturno, bogato in veliko mesto.

Važen gospodarski pojav je konferenca, ki se je na predlog bitoljske občine sestala ter v navzočnosti najuglednejših in najimovitejših meščanov vseh narodnosti sklenila, da se osnuje konsorej, ki bo zgradil elektrarno pri vasi Lihovo vrh Bitolja. Bitolj dobi električno razsvetljavo in tramvaj. Prva svota v ta namen je že zbrana. Teren in pogoje za električno podjetje prouči univerzitetni profesor dr. Stanojevič.

Bitoljsko okrožje je imelo dosedaj pet okrajev: bitoljski, lerinski, ohridski, kruševski in prilepski. Ker je pa bitoljski okraj prevelik, se izločijo iz njega sela okoli jezera Prespa, ki bodo torila odslej lasten prespanski okraj.

RESEN POLOŽAJ V NEMČIJI.

Vojska na Balkanu in po njej povzročene napetosti ne čutijo samo v Avstriji, marveč jo občutijo tudi v Nemčiji. Vsled neugodnega zunanjega položaja se je v Nemčiji zadnja leta narodno premoženje za več milijonov znižalo, denar se je strašno podražil, vojaške posadke na vzhodni in zahodni nemški meji so zelo pomnožili, kar tudi velja veliko. Nenaavadno knalu v prvi spomladi so poklicani pod orožje v Nemčiji domobranci in rezervniki. Najneugodnejše pa so v Nemčiji presenečeni, ker so uradi pričeli kovan zlat denar zadrževati. V Nemčiji so navajeni bolj na zlat denar in ga imajo rajši kot bankove. Pošta pa zdaj izplačuje nakaznice večinoma v bankovcih, tudi če gre za male vsote; več mesecev že izplačujejo uradnikom plače le v bankovcih, ker država in velike banke nočejo zlatom izplačevati, ker hranijo zaloge zlata za morebitne še resnejše čase, kot so sedanj. Vse to v Nemčiji jako neugodno tolmačijo, zato pa tudi piše nemško časopisje zdaj silno resno in objavlja članke, ki imajo pred vsem namen Nemce opominjati na dogodke, ko so se Nemci s Francozi vojskovali.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.
Izdaja največji slovenski dvotednik
"NARODNI VESTNIK"
Naročnina za Ameriko:
Za celo leto \$2.00
za pol leta 1.00
Za Evropo in Canada:
Za celo leto \$3.00
za pol leta 1.50

Frank Sakser
Glavni urad : 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.
Podružnica : 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.
Prodaja
PAROBRODNE LISTKE
za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.
Pošilja
DENARJE
v staro domovino
potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.
**Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdo, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.**

GEORGE L. BROZICH
TELEFON 120
ELY, MINNESOTA
PRVA SLOVENSKA ZAVAROVALNA AGENCIJA V MINNESOTA
Vam preskrbi popolnoma zanesljivo zavarovalnino proti požaru in na življenje pri najboljših ameriških in evropskih družbah : : :
POŠILJA DENAR
v staro domovino hitro, točno in zanesljivo, kar omogočuje zveza z najboljšimi bankami.
PRODAJA VOŽNJE LISTKE
za vse prekomorske parobrodne družbe po najnižjih cenah.
IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA.
za staro domovino in Ameriko, izvršujo vojaške prošnje, posreduje pri s dnjnih
PRODAJA ZEMLJIŠČA.
Rojaki naj bodo pri nakupu zemljišče oprejni ter naj se za cene in podrobnosti obrnejo pisмено ali ustmeno name,
Zakaj bi podpirali tuje trgovce, ko Vas domačin postreže boljše, cenejše in z istim blagom.

BA
/”
NN.
/”
r
Ave.
27
NE
ro
bi.
ESOTI
A.
iše
ost
abr
ame,
ČA
iše
ost
abr
ame,

dejausko, da ste vselej na pozorišču, kadar vas kliče vaša narodna dolžnost. Bodite prvi med prvimi, pokažite plemenito srca za plemenito narodno podjetje.

Prispevke in prijave pošiljajte na spodaj navedeni tajniški naslov.

Za centralni odbor Slovenskega Zavetišča.

Franz Krže,
2616 S. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

KRSTONOŠE, NARODNI PRAZNIK SRBSKI

Kar je katoliku praznik sv. Telesa, to je pravoslavnu Srbinu Krstov dan, Krstonoše — krštenosci, samo s tem razločkom, da praznujejo katoliki ta praznik na določen dan, pravoslavni pa po svoji volji, kedar jim je drago, samo da je v meseci maji ali juniju.

Ta praznik prav za prav ne spada pod zgornji naslov, ali če se vzame v ozir, da je s cerkvenim praznikom zvezan tudi starinoma običaj, običaj gostoprimstva, mislim, da se more ta praznik prav lahko uvrstiti med narodne praznike.

Poglejmo si ta dan malo pobližje. Kakor povsod, imajo ta dan tudi pri nas možnarji največ opraviti. Fantje in palijo, da po ušesih zvenči. Razven tega gre procesija po polji z zastavami, križi in drugimi podobami, kakor pri katoliki, samo s tem razločkom, da se bere eno ovengelje na pokopališču in to navadno tretje. Ker se preje in po evangelji godi, ne nahaja se v katoliškem obredu. Žene zgotovijo doma vsake vrste jela, napolnijo čotare z vinom ali slivovko, pa gredo na pokopališče. Tam se vsede vsaka na grob enega iz rodovine in počne "kukati". Kukanje in jokanje, ampak nenavadno vpitje s pevajočim glasom. Kukanje ni izraz duševnega bola, — običaj, navada.

Ko pride procesija na pokopališče, zvrši se cerkveni obred, potem sledejo duhovniki cerkveno obleko, narod posede na grobove, pa udri po jelih in pijači — za pokoj mrtvih.

Tu se napija, razgovarja, eden drugega časti — vse za pokoj mrtvih. Slovenceem se bode ta običaj morebiti čuden zdel, ali pri nas ne more to biti drugače. Krstonoše brez pojedinke, to se ne da misliti.

Po pojedini se vrne procesija nazaj k erkvi, kjer je četvrto evangelje, in stem je cerkveni obred končan.

Po božje službi gre vsak domu, kjer so zbrani gostje, ki so prišli ta dan v gosti. Ti so iz rodbine, ali pa prijatelji, ki so hišnega gospodarja s tem skazali čast, da so prišli k njemu. Domačica je pripravila, kolikor jej je bilo mogoče, da se pokaže. Vsak vaščen, pa tudi najsiromašnejši, ima goste. Kolikor več gostov, toliko večja čast je za gazdo. Ljudje pridejo, če tudi niso povabljeni. Kedar pride vaščen v mesto za ta praznik kupovat potrebnih stvari, obišče svoje prijatelje in poznanke, ki so v večjem in boljsem položaju od njega. In ako bi imel rad, damu pridejo na "Krstonoše" v gosti, tedaj mu pa samo reče, da so v njegovo vasi ta in ta dan Krstonoše. S tem je že tudi izrazil povabilo. Svojih bližnjih prijateljev ne vabi, ti pridejo sami.

Mladina gre popoldne, če dopušča vreme, na ples, starejši pa ostanejo pri pijači doma, poležejo po travni, razgovarjajo se o marsičem, osobito pa o dobrih preteklih časih.

Kako pogasimo ogenj, ako začne obleka n atelesu goreti?

Ako se komu obleka vname, želi vsakdo na zrak. Ravno to je najbolj napačno. Zrak se podneti ogenj in nadalje ogenj vedno liže kvišku. Zato se mora tak nesrečenž vreči takoj na tla in se po kriti popolnoma s kalo suknjo, odojajo ali karsibodi. Ako tega intja, da se ogenj zaduši. Zato ga na, naj se valja kar po tleh sem in tja, drugi, ki mu hoče pomagati, naj kar na tla spravi in naj ga pokrije, če ne drugače, kar z lastno suknjo. V krasnem slučaju naj se sam vrže na njega. Obleko je treba potem takoj prevrniti od strani, ampak je ne trgati, temveč rezati od opeklin.

ZGODOVINSKE IN ZEMLJE-PISNE ČRTE.

Zbirka Viljem Brunschmid.

(Nadaljevanje)

Cesarica Marija Terezija ima edini nagrobni spomenik. Obdan je z rakvami, v katerih je prahnjenih šestnajstih otrok. Oskrbuje jih mrtve, kot jih je v življenju, gospodična Fuchs, ki je bila cesarska nadgovernanta skozi sedemindeset let. Učila je teh šestnajst otrok njih dolžnost do Boga in do bližnjega, kakor tudi abecedo. Velika cesarica, kot vsa rodbina, jo je cenila in ljubila, in po imperijalnem ukazu položile so se njene trudne kosti poleg onih cesarske rodbine.

Spomenik Marije Terezije je mramornast, kaci osem čevljev visok in krasno isklesan. Pokrov nosi sliko velike cesarice in njeneega soproga, vojvode Tuskanskega. Kaže ju sedeča kot bi bila v pogovoru. Jedna roka cesarice drži meč, druga pa čudni pihljaj "feher".

Novejši grob spravlja cesarico Elizabeto, lepo in dobro žensko, katero je zavratno umoril anarhist Luheni v Genovi, Švica, nekaj let nazaj. Elizabeto ni ljubil njen soprog, sedanjí avstrijski cesar, Franc Josip I.; in kdor se zanima za grenke ure te cesarice naj čita knjigo "Das Martyrdom einer Kaiserin" ali pa angleško izdajo "The Martyrdom of an Empress", ki je baje precej natančno poročilo njenega življenja. Ona leži v lepi bronasti rakvi, ki je vedno obsuta s palmovi listi in lilijami; in poleg nje počiva, v jednaki rakvi, truplo njenoga sina, nadvojvode Rudolfa, avstrijskega prestolonaslednika, kateri je, po najverodostojnejši govorici, umoril svojo ljubico, grofico Večera, dne 30. januarja 1889, in potem storil samomor. Po razkritju njiju tajne ljubezni prepovedal je cesar in oče Rudolfa vsako nadaljno obečanje z Večero, vsled česar sta se snidila v imperijalni lovski vili Mayerling, kaci petnajst mil od Dunaja, kjer sta skupaj storila smrt v zavesti, da je smrt boljša kot ločitev. Papež je dovolil položiti truplo Rudolfa v blagoslovljeno cerkev pod pretezo, da ni gotovih dokazov, da je Rudolf samomorilec. In še danes krožijo različne govorice o smrti Rudolfa; vendar je goriomenjena smatrana vsestransko kot najverojetnejša.

Nikdo pa še danes ne ve kaj se je zgodilo med cesarjem in njegovim sinom zjutraj, 30. januarja 1889. Sovraštvo med cesarjevim čem in njegovo soproga Štefanijo, hčerjo amlrelega belgijskega kralja Leopolda, je bilo znano na dvoru. Rudolf našel je tolažbo pri dekliški grofici Večeri, in vsakdo je vedel tudi to. Misli se, da je cesar poklical isto jutro Rudolfa pred se, in mu povedal, da se je našel za grofice mož, ki jo bo poročil. Kmalu po tem snidenju odjahal je Rudolf v Mayerling; in grofica Večera sledila mu je v kočiji. Drugo jutro našli so njiju mrtva trupla v objemu, ki je bil namenjen na veke. Vzlic temu bila sta ločena. On je bil položen v bronasti rakev in počiva v kleti kapucinskega samostana. Ona bila je pokopana na majhnem pokopališču vasi Mayerling, blizu meče, sta kjer je našla smrt. Nje gomila je zaznamovana z majhnim kamenitim spomenikom, v kojem so vklesane besede:

Freulein Marie von Vetschera, geboren 19. Maerz 1871, gestorben 30. Januar 1889.

Wie eine Blume spriest der Mensch auf und wird gebrochen.

Grofica Večera toraj še ni dosegla osemnajstega leta ko je storila najbrže prostovoljno smrt. Na tem pokopališču leži le jako malo odličnih trupel; večina grobov je kmetskikh.

Cesarsko lovsko vilo Mayerling so podrli, in na isto mesto postavil je cesar kapelo in samostan, kjer posvečuje osemnajst karmelitskih nun njih življenje v vedno čistosti device Marije, katero čestnoje neprenehoma v molitvi za zveličanje duše Rudolfa. Dve nu-klečijo vedno pred oltarjem, noč in dan. Menjajo se vsako uro, in tako se moli naprej in naprej, in se je molilo neprenehoma skozi jednajdvajset let, in kdo more reči, da so njih prošnje zastoj.

Tudi drugi ljudje obiskujejo kapelo, da molijo za sprijene sinove in hčere. Ta navada se je prišla tako ljudi, da je postal ta

samostan prava božja pot starišev sprijenih otrok.

Prešnje poletje pred to svet pretresujoče tragedijo zginil je tajno nadvojvoda Ivan, brat cesarja Franc Josipa I. Razžalil je cesarskega brata ker je vzel v zakon gospodično Stubel, glediško igralko, in bil je pregnan z Dunaja. Odpovedal se je vsem rodbinskim častem in pravicam, in je živel v Londonu nekaj let. Zginil je pa tudi v Londonu, in misli se, da je odjadril pod imenom Ivan Orth v Južno Ameriko. Po vkrcanju na ladjo se ni čulo več o nadvojvodu, niti o njegovi soprogi, in njiju osoda je neznan. Najbrže se je ladja potopila in našla sta smrt v globočini morja. Razni ljudje so trdili, da so ga videli v Argentini, Braziliji, v Zveznih državah in drugod, a njih osebni opis se ne strinja z osebo nadvojvode.

Dne 11. januarja, leta 1911 poteklo je jednajdvajset let odkar se misli, da je nadvojvoda Ivan mrtve. In ker se po preteku te dobe nihče ni zglasil, ki bi bil postavno opravičen do njegovega zapuščeneega premoženja, ki je naraslo na več milijonov kron, proglasil se je nadvojvoda Ivan mrtvim, in njegova zapuščina gre najbližjim dedičem, Francu Salva-torju, nadvojvodi Tuskanskemu, in njegovi ženi, Mariji Valeriji.

IZPREMEMBE SISTEMA NA HRVAŠKEM.

Zagreb, Hrvaska. V krogih hrvaških pravašev govore, da se je med ogrsko vlado in hrvaško-srbsko koalicijo dosegel sporazum. V smislu tega sporazuma bo odstopil komisar Čuvaj za bana pa bo imenovan vpokojeni predsednik stola sedmorice dr. Aleksander pl. Rakodezay. Za sekcij-ske šefe bosta v tem slučaju imenovana bivša poslanca, pristaša hrvaško-srbske koalicije dr. Dušan Popović in dr. Mažuranič. Volilni pakt hrvaško-srbske koalicije je s stranko prava ostane v veljavi. Ker pa Mažuranič pri novih saborskih volitvah ne bodo kandidirali, bo pri volitvah dobila večino nesporno hrvaško-srbska koalicija.

Kako se izboljša in ozdravi po-kvarjena strd?

Zgodi se, da dobi strd, ki se sicer dolgo drži, neprijeten, slab okus, ker je bila shranjena na ne-pripravnem mestu. Treba je zdrobiti 400 gramov premoaga in ga z vodo tako temeljito oprati, da je voda čista. Tak izpran premog se pomeša s 3 kg strdi in 6 litri vode, vse se dobro zmeša in se po-tem pol ure kuha. Potem pa se ta zmes večkrat dobro preceedi in strd postane spet rabljiva.

Stroški tripolitsanske vojne znašajo na italijanski strani 797 milijonov. V pokritje so se porabili preostanki iz let 1910, do 1912 v znesku 157 milijonov; ostanek 460 milijonov pa naj bi se pokrtil s preostanki nadaljnjih let. Je pa veliko vprašanje, če bodo državni sklepni računi vedno tako zgodni, da bodo preostanki zadostovali za pokritje teh dolgov. Italijanski davkoplačevalci bodo morali polaganu spraviti skupaj pol milijarde za odplačilo kapitala. Sedaj mora Italija hitro polniti izpraznjena vojna skladišča in popravljati vojne ladje in topove. Tekom časa bo treba tudi velikih investicij v Tripolisu, ako naj se dežela spremeni v koristonosno kolonijo. Italijanskim davkopla-čevalcem se torej tudi ne obeta bogve kako prijetna prihodnost.

Papeži, ki sploh niso eksistirali. Iz Rima poročajo: Vsled sklepa vaticanske komisije za zgodovinske študije so štiri papeže iz 8., 9. in 11. stoletja črtali iz kronolo-gije papežev, ker je zgodovinsko dokazano, da sploh niso eksistirali. Papež Pij torej ni 263., temveč 259. papež.

Senzačna iznajdba v brezžičnem brzojavljenju. Učenec pariške fizika Poincaree Bethenod je izumel nov način brezžičnega brzojavljenja. Z aparati, ki jih je izumel mladi izumitelj, se bo brzojavilo lahko 200 besed v eni mi-nuti, dočim se dandanes z brzo-javnimi aparati brzojavi samo 15 besed v istem času. Iznajda Bethenodova je neki jako enostavna, a pomenja velikansko pridobitev v brezžičnem brzojavljenju.

Nadleguje vas kašelj?

Tisti suhi, raskavi kašelj je učinek razdraženja mrenic v grlu. Ka-dar zakašljate, se vam trgajo te mrenice in tkanine pljuč. To jih oslabi in pripravi pot za bolj resne bolezni.

Severov Balzam za pljuča

Severa's Balsam for Lungs

je sestavina primernih snovi. Pod njegovim učinkom ozdravijo vse te mrenice, srbeči občutek, izgine, vnetje olajša in kašelj izgine. Že prvi popitek da mnogo olajšbe. Cena 25 in 50 centov.

PREHLAD

je ponavadi učinek izpostavljanja mrzlemu, vlažnemu ali mokremu vremenu. Navaden prehlad lahko postane zelo nevaren, zato je do-bro odpraviti prve znake s

Severovimi Tabletami zoper prehlad in hrip

Severa's Cold and Grip Tablets

Te preženejo prehlad iz ustroja in dajo zaželjeno olajžbo. Cena 25 centov.

Tistim, ki trpijo vsled revmatizma.

Pravi način zdraviti revmatizem, odpraviti vodno kislino, vzrok revmatizma in olajšati okrajne bolečine, je rabiti vnanje in notra-nje zdravilo. — V ta namen priporočamo za

NOTRANJO RABO	VNANJO RABO
Severovo Zdravilo zoper revmatizem (Severa's Rheumatic Remedy) ki olajša okorelost sklepov, vne-tje in revmatično nevralgijo. Od-pravi okorelost mišic, otekline in bolečine vsled revmatizma. Cena \$1.00.	Severovo Gothardsko olje (Severa's Gothard Oil) ki je okrajna nadeva za olajšanje bolečine v hrbtu ali nad obistni, vnetje prsne mrene, bolečine v prsih in strane okrajnega revmati-zma, nevralgije in vseh bolečin, kjer se more mazilo rabiti. Cena 50 centov.

Na prodaj v lekarnah. Zahtevajte SEVEROVA. Ako jih nima vaš lekarnar, naročite jih od

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

BERITE IN RAZSIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba. Električna razsvetljava. — Dobra kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I. in MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vikaja: KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnili se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščen zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

SILOVSKA TISKOVNA DRUŽBA

"NARODNI VESTNIK"

31 EAST MICHIGAN ST. DULUTH, MINN.

TISKARNA

"NARODNI VESTNIK"

IZVRŠUJE VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA: DRUŠTVENA PRAVILA, VABI-LA, TRGOVSKE POSESTNICE, PISMEM PAPIR, ZALEPKE itd.

ZMERNE CENE, DELO OKUSNO, : : TOČNA POSTREŽBA : : :

EDINA SLOVENSKA STROKOVNO MODERNO UREJENA TISKARNA.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJSI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.

Priporočilo.

Genjenim rojakom v Eveleth in okolici se priporoča za razna stavbena dela bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih ce-ah.

Josip Intihar

slovenski zidar

206 Monroe St. Eveleth, Minn.

Priporočilo.

Genjenim rojakom v Eveleth in okolici se priporoča za razna stavbena dela bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih ce-ah.

Dopisi.

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo:—

Blagovolite priobčiti zopet nekoliko vrstic iz naše naselbine. Namenili smo se nekoliko obelodaniti o tuk. gibanju naših društev. Sicer ne bomo sedaj bolj obširno razpravljali o tej zadevi, to pride še lahko kasneje na vrsto. V naši naselbini imamo dve društvi spadajoči k J. S. K. J. Prvo je društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, katero bode praznovalo že čez par let 25 letnico svojega obstanka; drugo društvo je nekoliko mlajše to je Društvo sv. Sreča Jezusovega. Obe imenovani društvi potrebujejo sedaj novih mladih moči, posebno pa še društvo sv. Cirila in Metoda, katero je, kakor že znano, sklenilo znižati pristopnino za dobo 3 mesecev. Imamo pa žal tudi v naši naselbini nekaj oseb, ki bi radi imele društvo in njega člane za molzno kravico. Njih princip je, namest agitirati za svoje lastno društvo, pa delujejo ravno nasprotno. Mogoče je to radi "biznesa" ali kaj? Sedaj so začeli iskati kar natiho na po slovenskih stanovanjih novih kandidatov za ustanovitev novega potrebnega društva, katero bi imelo namen konkurirati drugim, osobito pa društvu Sv. C. in Met. in društvu sv. Sreče Jezusovega; kajti to novo namenovano društvo naj bi se priklopilo tudi k J. S. K. J.

Vsi trezno misleči Slovenci na Ely, priznavajo, da je tako početje nepremišljeno in celo nespametno. Že sedaj imamo v naši naselbini odveč društev, vsled tega se ne more doseči na tem polju do nikakega zaželenega uspeha in napredka.

Dragi rojaki Slovenci na Ely! Ne dajte se pregovoriti po onih krivih agitacijskih apostolih in ne nabavljajte si novih, nepotrebnih stroškov. Kakor znano, ima vsako novo društvo mnogo stroškov pri ustanovitvi ali pa kasneje. Treba si je tiskovine, pravila, knjige, dvorano, zastavo itd. Če že želite pristopiti k J. S. K. J. pristopite ali k društvu sv. Cirila in Metoda, ali pa k društvu sv. Sreče Jezusovega. Oba ta društva že dolgo vrsto let pošteno delujeta in skrbita za svoje sobrate. Pokažite vrata onemu, ki Vas pride nadlegovat morda v hišo. Sedaj pa še opozarjamo gotove osebe, naj mirujejo ker drugače se bodo obelodanile njih pregrehe v drugi javni luči. Tedaj bode za prizadetega vsak izgovor brez uspeha, brez pomoči.

Dragi nam rojaki po slovenskih naselbinah! Pristopajte radi k Jugoslov. Katol. Jednoti!

Pozdrav do članov in članic te Jednote, uredništvu N. V. pa kar največ uspeha!

Uradniki društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.

Ely, Minn.

Jož, kako je mrzlo pri nas. Toplomer kaže cel "škrniel" stopinj mraza pod ničlo. Vsled tega ni čudno, da jo je znani jolietški Klepetec tako hitro popihal iz naše naselbine. V zadnji št. "Amerikanskega Slovenca" piše o svojih utisih elyške naselbine, kjer pove, kaj se mu tukaj dopade in kaj ne. Dopadejo se mu le poulične "lampe" zato ker so ravno take kakor v Jolietu. Ni pa zadovoljen, da je tukajšna cerkev tako slabo obiskana ob nedeljah. Vidite, Mr. Klepetec, ljudje pri nas so v tem oziru jako praktični ker čitajo rajše pridige "Amerikanskega Slovenca" doma pri gorki peči, in zraven jedo krajnske klobasice in pijejo pivo. Znano je da naš mesar Kapsh izdeluje prav okusne klobase, in ako hočete, Mr. Klepetec, vam eno pošljem na pošto. Dopadla pa se ni Klepetcu prav nič tukajšna Slovenska Čitalnica. Piše namreč, da vlada pri njej slab red, in da vsak izobražen Slovenec lastneje večjo knjižnico kot je Čitalnica tukaj. Kar se reda tiče, vam povem, Mr. K. da ni ničesar grajati. Kaj pa glede knjižnice? Treba je poudariti, da ima Čitalnica vključno vsi agitaciji samo 26 članov; dasi bi jih lahko bilo 100, ako ne več. Par desetih članov, delavcev pa ne more žrtvovati za stvar toliko, kakor bi bilo želeli. Ako bi nas podpirali naši trgovci, in gmo-tno boljše stoječi rojaki, potem

bi seveda bilo drugače. Imamo par prijateljev med njimi in čast jim: Nekemu tujerodnemu društvu, ki je obdrževalo veselico na pustni torek, so skoro vsi slovenski trgovci poklonili razne dobilke; med tem ko Čitalnica pri svoji zadnji let. veselici ni dobila nobene podpore od njih. V enem oziru se pa strinjam z Mr. Klepetcem in sicer v zadevi S. Z. Mesto Zavetišča, naj se gradi nekak "Sanitarium" za ljudi kalibra a la Klepetec. Tam naj bi se mu "fiksalo kolesčke" v glavi, ker, kdo ve, kakne neumnosti se lahko napravi. Na primer, da Klepetec izgubi delo pri "A. S." in v službo, da potem dobi delo pri G. S. bi skoraj gotovo postal največji svobodomislec 20. stoletja. Saj se je tukaj pred neko osebo izrazil, da biznes je biznes. Ali je morda vera biznes? Zdi se mi, da nekatere gospodje v Jolietu mislijo da je.

Ideja za Slovenski Dom je dobila že precej pristavev, in več društev je že tudi izvolilo posebne odbore. Pa kakor vselej pri takih stvareh, morajo nekateri ljudje nasprotovati; tako so se tudi sedaj dobili gotovi možje, ki ti za našo naselbino tako potrebni stvari nasprotujejo. Celo neko društvo, ki ima do 200 članov, je na svoji zadnji seji odklonilo vsako sodelovanje za Dom. Zaslugo, da se je stvar odklonila, ima v prvi vrsti predsednik dotičnega društva. Živeli taki predsedniki! Zanimivo je, da je ravno to društvo nasprotovalo pred leti gradbi Slovenskega paviljona za letne veselice; a se je v kljub njihovem nasprotju vseeno izgradil. Tako upam, da se bode tudi Slovenski Dom nekoč tu dvigal, kar bodejo že skrbeli naši zavedni rojaki. Poglejmo tukajšne Fince, imajo 2 lepe dvorane, in svojo konsumno zadrugo, ki jim tudi lepo uspeva.

A kaj imamo mi? da bi lahko pokazali Slovincem po družih naselbinah za izgled? Ničesar! Imamo seveda salone in druge lokale, kjer se rojaki pogovarjajo in pripravljajo, kdo da zna boljše "ronati masino" kdo da more "našafajti več kar" in tako dalje. Kdaj pač se bo lahko reklo, da na Ely dani se, da na Ely se dela dan.

Frank Zajc.

Eveleth, Minn.

Dragi mi urednik:—

Prosim vas, priobčite nam vest v vašem listu "N. V.", da smo tukaj na Eveleth vstanovili novo podporno društvo imenovano: "Samostojno podporno Slovensko-hrvatsko društvo," kateri ima namen plačevati \$1.00 na dan ali \$30 na mesec bolniške podpore. Prva dva meseca po pristopu v društvo se ne plača nikake podpore; tretji mesec po pristopu pa je vsak član opravičen do podpore. Pristopnina je za prvi mesec \$3.00, kar velja do prve seje, potem pa \$5.00. Mesečina bo za nedoločen čas \$1.00 na mesec, potem se pa, ako bodo člani za to glasovali, zniža. Za preiskavo je prosto do prve seje, ki bodo v nedeljo dne 9. februarja t. l. ob 4. uri popoldne in sicer v Jos. Francel-novi dvorani.

Kakor vidite, dragi rojaki, nam ja naša družba odgovedala takoi-imenovani "Klub", zatoraj smo primorani si sami poiskati pomoči v slučaju nezgode. Sicer imamo že več dobrih društev, vendar vsakdo ve, da ne more izhajati s samo \$20 na mesec, katere sedanjje podpora društva plačujejo.

Veliko je še neoženjenih, ki niso pri nikakem društvu, ter se radi izgovarjajo, da ne pristopijo v društvo, ker spada k jednoti, a za surtnino se nočejo zavarovati, temveč le za slučaj bolezni. Novo ustanovljeno društvo bode pa skrbelo samo za bolniško podporo in nimajo pravičnega nobenega izgovora več.

V začasni odbor so izvoljeni sledeči: John Intihar, predsednik; Frank Okoren, podpredsednik; Fran Peterlin, glavni tajnik; Mat. Grile, podtajnik; Josip Francel, blagajnik; nadzorniki: John Tanko, John Kapuš in Frank Štrukelj.

Ustanovitelj društva so sledeči: Frank Peterlin, Josip Francel, John Intihar, Jernej Žnidaršič, Alois Peterlin, Frank Okoren, Matevž Grile, John Kapuš, Frank Štrukelj, John Tanko, Frank Peteršek, Matevž Hravat, John Gor-nik, Matevž Perne, Andrej Žo-nelj, Karol Pereli, Primož Toma-

žič, Mihael Tomažič, Janko Vola-rič in Frank Razinger.

Torej vas opominjam, da hitro pristopite k temu prepotrebemu društvu, ker človek ne ve, kje ga nesreča čaka, ter se za vsak slučaj zavarujete. Opominjam tudi rojake, da so prvi dni pred gotovi-imi židovskimi agenti, ki na vse mogoče načine love naše ljudstvo v svoje židovske zavarovalnice, katere so navadno kaj nezanesljive.

Dragi rojaki! Zakaj bi ne podpirali svojih društev, kjer smo svoji gospodarji in kjer odločujemo sami ni nismo odvisni od tujca? Saj imamo raznovrstna društva na razpologo, kjer se lahko zavaruje vsak, in kjer se lahko dogovori v svojem materinem jeziku. Koliko žalostnih slučajev imamo že, ko so bili rojaki zavarovani pri angleških, ali bolje rečeno črčitskih organizacijah; plačevali in plačevali so, a navadno nič dobili; družba se je na vse načine izgovarjala in zvijala, samo da jih je prevarila. Zatorej rojaki, podpirajmo vedno in povsod svoja slovenska društva, katerih imamo dovolj in katera nam nudijo podporo v slučaju bolezni ali nesreče.

Frank Peterlin.

POTOPIŠNE ČRTICE.

Piše F. Gram.

(Konec.)

V celosti sem marsikaj dvomil in sam sebe obsodil, da sem Slovincem prodajal zemljo tukaj. Danes po mojih skušnjah, kaj se druge obeta naselniku in kaj se napravi tukaj z pol manjim kapitalom? dalje kako se zemlja tukaj odpira posebno zadnje dve leti, in rodovitnost zemlje, da jo ni v Ameriki enake vrste v takovem kompleksu pa pišem vedno iz prepričanja in znanstva: kupi si zemljo, in pusti isto takoj sam pa ostani kjer si že da je zemlja enkrat zorana in z 2-10 krat manjim kapitalom kakor kjerkoli imaš dom tukaj, da si ga v resnici vesel. Ne hodi pa nikoli pod nebennimi pogoji v gozd z malim denarjem in nevešč čiščenja gozdov, temveč ostani kjer si; in predno prideš, priporočam ti idi h kakemu kmetu dati vsaj 6 mesecev, da bodeš znal orati, dalje da bodeš razložil konja od mule itd. Cenjeni bralce, kateri misli da je to le neumnna reklama, naj spravi ta list in moj dopis, in ako bo še v Ameriki, naj pride v te kraje 1920. leta, ne kupovati zemlje, temveč kraje pogledat, dalje vprašati ako se kupi kaka ravšina naj si že bode gozd ali polje spod 100 to. akter. Isto naj vpraša tedaj tukaj od mlak ali boleznij, in ljudje se mu bodo posmehovali. O tem predmetu sem govoril z najboljšimi večškimi, zdravniki in vsak do mi je to povedal, da nastane bolezen od sušenja mlak, od trohnelega in gnilega lesa v gozdu in zapiranja vetrov ob gozdovih, kakor hitro so pa gozdovi posekani, zemlja razorana ni nobenih mlak več nikjer torej so ti kraji nele najboljši v Ameriki, temveč tudi jako zdravi; posebno kjer je pitna voda najboljše vrste in popolno čista brez vsakih snovi. In da se to vredi, je treba v prvi vrsti ljudstva in kapitala. Nikakor pa ne tajim, da bodo naši kraji dobri za vsako rastlino v Ameriki in morda najbolj? N. pr. za krompir iz naših krajev se ne bode nikoli primerjal v dobrobiti z Wis. Mich. ali Colo. to je iz severnih krajev, nikoli ne bode naš imel onega okusa, kajti ta rastlina je doma le v mrzlih krajih, isto v jako peščenih krajih pa tu imamo. Pač smo mi tukaj za koruzo na dobrem ki je glavni živež človeštva in živali, dalje j edosti pavole buč, sladke krompir, vse domače trave in detelje, deloma pšenica, riž na krajih kjer se nahaja trda spodnja zemlja (hard pain) in kateri z irigacijo plača več na akter, kakor vsaka rastlina kmetijstva, na svetu, kar je meni znano; (ne mešaj pa kmetijstva z vrtnarstvom) kajti riža se ne pridela na akter nikoli spod 65 bušljev; a velikokrat pa do 125 na akter. Po mojih skušnjah bi sladkorna pesa tukaj tudi uspevala tako dobro, kakor kjer koli drugje. Z drugo besedo, tukaj raste vse izobno, le da se za posamezne rastline dobe še bolj kraji in boljše podnebje kot tukaj; a jaz ne trdim samo da raste temveč tudi obroditi in uspeva. Da bi človek mogel kakor ne more, dobiti večjega števila vrt-

narjev Japoncev, Portugizov ali Italijanov, jaz pišem iz znanja in ne vsled reklame, — potem bi Amerika kar zijala, kaj se sploh prideluje v Južno missourskih gozdovih in mlakah. Gotovo bode vse prišlo; le z edino izjemo, ako pisatelj tudi živi in se ne bode več zanimal kedo bode kupil ta ali oni kos zemlje. Da pa bralce ne bode zanimal tukaj, so močvirja, izjavljam da močvirja sploh ni v teh krajih, temveč popolno trdna solidna zemlja povsod, le sem in tje se dobe mlake, kjer ni dosedaj bilo odтока in kjer se nahaja voda ali vsaj vlažnost od meseca febr. do junija. Treba je malih kanalov z malim delom in vsakdo jih lahko odpravi na svojim posestvu. Jaz rabim oni izraz po starem državnem poročilu (Swamp Land) in tudi kjer moj namen ni opešavati ali vabiti kupce z dopisi, temveč mojim dopisom pripisovati strogo resnico in reklama če jo rabim za to posebej; oglašam.

Čul sem na potovanju dosti od Slovincem od krasnih obali Texasa in še lepši od Floride da se pa kedo ne bi zaletel v mene in bi trdil kruh spodjedati sem raje po polno tiho od onih citron, fig in pomeranč. Le to pribijem, da jaz prodam več zemlje kmetom večšakem Amerikancem v 6 mesecih kakor vsi slovenski agenti ukupno v 50 letih, a ono, da mi ne prodamo drugim ko Slovincem, naj se pravilno bere, raje da menda ne moremo drugemu prodati. Pa brez zamere vsem!

POTNI SPOMINI.

Piše M. Pogorelec.

Bosna.

Zapustivši sarajevsko prestolico, odpeljal sam se z vlakom ob reki Bosni dalje proti trdnjavi Jajce. Še enkrat ozrl sem se nazaj iz vlaka do, nad vse romantičnega izviru, na lična domovja in vrtove prijaznih turških bratov Mašić in na divno kopališko mestce Ilidže. Tedaj je vrvelo ljudstva sredi parka, pred velikim hotelom je pa igrala vojaška godba.

Bosanski seljaki, ali kmetje so istočasno v okolici ravno kosili travo in redko, slabo klasno žito. Isto leto je vladala namreč takakaj huda suša. Zanimal me je bosanski kosce opasan z velikim živinskim rogom kot osovnik; pri klepanju je pa zabil potrebno orodje kar v travo. Proti Jajcu, ustavili smo se z vlakom na 24 malih postajah, to pa samo nekaj minut.

Daljši čas je stal vlak v mestu Travnik ki se prostira na vzhodu visoko proti nebu moleče gorske pečine. Ta kraj oklepa okolica Goleš in hrib Vlačić. Običajno se pečajo tamošnji seljaki z ovčjerejo in sirarstvom; sir bosanskih ovac je poznat kot izborni, vsled tega se razposilja v velikih množinah na vse kraje. Oprava teh seljaških pastirjev je za tujca nova; nosijo namreč domače platne obleke, ukrojene po narodni noši; v ravno takih nošah opazovali smo tudi številne kosce po zagorelih travniških poljanah.

Sestal sem se na potu s tremi nemškimi pokrajinskimi slikarji, ki so mi pritrjevali o krasnih naravnih legah okoli Save.

V Travniku se nahaja obsežna tovarna ali izdelovalnica opank, katere so v obče na jugu v rabi. Mesto Travnik mora biti že precej staro, v dokaz temu pričajo razna že zapuščena turška pokopališča. Turku je domače pokopališče sveta stvar, ker pokopava najraje mrtve vedno na enem mestu. Tako tudi ne pripušča turška vera, pregradi ti stara pokopa lišča v druge svrhe.

V Travniku je mnogo kavarn, z občeznano in okusno turško kavo. Okoli mesta se nahajajo obsežni tobačni nasadi naravno pod kontrolo avstrijskega tobačnega monopola. Ti nasadi donosajo državi letno na milijone in milijone kron dobička. Kaj brhka in krepka so dekleta iz Travnika; opazoval sem jih, ko so prodajale na trgu oblečene v pestrih narodnih nošah ravno borovnice to blago so ponujale kupcem v tako uljudnem tonu, da je moral človek nekaj od njih kupiti.

Od Sarajeva do trdnjave Jajce je ob reki Bosni kraj deloma obraščan, največ je pa ondi skalovitega grebenastega gorovja.

Tako sem dospel nekako sredi meseca julija l. 1908 v zgodovinsko znamenito trdnjavo in mestce Jajce v Bosni. Po velikosti se

ne more ravno isto hvalisati, a mesto samo na sebi je pa prav kiné Bosne.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Premogar v Penna. Tu Vam namajmo poleg Vaše stvari še nekaj drugih. Prvi premog našli so in začeli kopati na angleškem leta 1234; prva banka je bila otvorjena že leta 385 pred Kr. r. v Atenah na Grškem; bajoneta začeli so izdelovati v mestu Bayonne na Francoskem l. 1647; pivo so jeli začeli kopati na Angleškem leta uprav isto leto, ko je znani Kristov Kolomb odkril Ameriko; zgodovina nam kaže, da so vili prvi zvon l. 400 po Kr. r. v Italiji; takozvano "bessemersko" jeklo so pričeli pridelovati l. 1856 na Angleškem; biljardne igralne miže prihajajo z Francoskega, kjer so jih imeli že l. 1471 v rabi; bombe so iznašli Holandci leta 1495; kočije so pa uvedli v Avstriji leta 1515.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Za Biwabik, Minn.: Jacob Delak.
Za Ely, Minn.: Math. L. Kapsh.
Za Eveleth, Minn.: Maks Volčansk. — G. Kotze.
Za Chisholm, Minn.: Anton Mahne.
Za Gilbert in okolico: Louis Vessel.
Za Greaney, Minn.: Joseph Smuk.
Za Virginio in okolico: Frank Horvatič.
Za Aurora, Minn.: Louis Petelin.
Za Rauch, Minn.: Geo. Brozich.
Za Crosby, Minn.: Tony Prosen.
Za McKinley, Minn.: Frank Hočevar.
Za Rice, Minn.: Vouk & Oman.
Za Calumet in Laurium, Mich.: Frank Plantz.
Za Mohawk, Mich. in okolico: Anton Schweiger.
Za So. Range, Mich.: Mike Muhvich.
Za La Salle, Ill.: Frank Krulic.
Za Chicago in Joliet, Ill.: Jos. Blisch.
Za So. Chicago, Ill.: Anthony Motz.
Za Waukegan in North Chicago, Ill.: Math. Ogrin.
Za De Pue, Ill.: Joseph Omerza.
Za Gary, Ind.: N. M. Vuksinich.
Za Indianapolis, Ind.: Mih. Pavell, ml.
Za Fairchild in Willard, Wis., Frank Klančar.
Za Braddock, Pa., in okolico: John A. Germ.
Za Johnstown, Pa.: Mike Strukelj.
Za Conemaugh, Pa., in okolico: John Brezovec.
Za Arona, Pa.: Anton Klančar.
Za Garrett, Pa.: Jos. Yame.
Za Darragh, Pa.: Jos. Hauptman.
Za Cliff Mine, Pa.: Math. Petrieh.
Za Marianna, Pa.: Henry Lamuth.
Za Cleveland, O., in državo Ohio: Karol Bauzon.
Za Barborton, O.: Frank Poje.
Za Bridgeport, O.: Frank Guna.
Za Lorain, O.: Martin Kodelja.
Za Leadville, Jacktown, Stringtown, Bocktown in So. Chicago, Colo.: F. W. Žužek.
Za Leadville, Colo.: John Janežič.
Za Primero, Colo.: Mihael Krivec.
Za Somerset, Colo.: Kajet. Ermožnik.
Za Yale, Kans.: John Homec.
Za East Helena, Mont.: Fr. Suhadolnik.
Za Oregon City, Oreg.: Josip Kestnar.
Za Rock Springs, Wyo.: F. S. Tauehar.
Za Milwaukee, Wis.: John Wodovnik.
Za Diamondville, Wyo.: John Globochnik.
Za Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Upravništvo

"NARODNEGA VESTNIKA"

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom naznanja mo, da smo izročili glavno potovalno zastopstvo

G. LOUIS VESELU iz Gilberta, Minn., kojega slika je priobčena tu zgoraj.

Mr. Vessel nastopil je svoje potovanje začetkom devembra. Obiskal bo cenjene rojake po Minnesoti in ostalih državah. Opravičen je sprejemati naročnino za list, oglašje in tiskovine. Rojakom ga najtopleje priporočamo, da bi mu šli blagohotno na roke.

Upravništvo in uredništvo
"NARODNEGA VESTNIKA"
405 West Michigan Street,
Duluth, Minn.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI

(Se ima inkorporirati v državi Illinois.)

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKE NAROD V AMERIKI.

URADNIKI:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: Paul Schneller, 208 5th St., Calumet.
Tajnik: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago.
Frank Mladich, John Zvanut, A. H. Skubic, Frank Krž, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstoji iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzornikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontenac, Kansas.
Matija Pogorelec, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dveh več društev, je opravičena do enega člana v direktorij. Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravičena enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za Slovensko Zavetišče v Ameriki, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. Potrebni smo si vsi enaki, podpirajmo eden drugega skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo tajnika: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. ki denarne pošiljatve oddaja blagajniku tedensko.

Look Out! You'd better take care of Yourself

Dr. Richter's Pain-Expeller

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe zleza in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

po predpisih, ki so natisnjeni omotu. 25c. in 50c. steklenici. Čuvajte se ponaredb in posidro in naše ime.

74-20 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.
Dr. Richterjev Orogil Pilule drage (25c. ali 50c.)

NE ZAMENJAJTE!

DA JE

NE POZABITE!

Mestna hranilnica ljubljanske

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjska)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 614.5 milijonov kron
Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice 1.300.000 kron.

obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kakim zanesljivim posrednikom. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne na kakšno drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pošite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

First National Bank

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range

KAPITAL IN PREOSTANEK

\$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah

Parobrodni listi za vse države

Placamo obresti po 3 od sto.

